Nr. 293 | Niedziela 22 września 1935 r. | Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rocznik XLIV

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel 5.06.70

Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 15 groszy za numer
Miesięcznie złotych 3·50
Zagranicą 6 złotych
Konto PKO w Warszawie Nr. 29.129

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 3.50, na prowincji miesięcznie zł. 3.50, zagranicą zł. 6.—. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatne. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Klasa robotnicza a wojna

Klasa robotnicza, zorganizowana w Międzynarodówce Socjalistycznej i Zawodowej, zajęła wobec zatargu włosko - abisyńskiego stanowisko **zupełnie jasne i jednolite**, a mianowicie— **za bezwzględnem dotrzymaniem paktu Ligi Narodów.**

Pakt Ligi nakazuje, wrazie niesprowokowanego napadu jednego państwa — członka Ligi — na drugie, zastosowanie przez ogół członków sankcyj przeciw napastnikowi, aż do wojny włącznie. Że ewentualna wojna z Abisynią byłaby napadem niesprowokowanym — nie budzi w nikim wątpliwości i o to już Mussolini się postarał. Że sankcje mogą doprowadzić do wojny, wybiegającej daleko poza teren abisyński, jest bardzo prawdopodobne. Międzynarodówki robotnicze wypowiedziały się więc **za wojną, jeżeli wojna stanie się konieczną i nie uniknioną przy stosowaniu sankcyj.**

Czy ta postawa robotników kłóci się z pacyfizmem, którego socjalizm jest gorącym wyznawcą? Oczywista — nie. Kłóci się najwyżej z pacyfizmem sentymentalnym, z tołstoizmem, który nauczał: gdy cię kto uderzy w jeden policzek, nastaw drugi. Klasa robotnicza nie może hołdować takim naukom, ponieważ dawnoby już zginęła. Napadnięty ma prawo do obrony. Taką obroną byłyby sankcje przeciw Włochom.

Są i poważniejsze zarzuty. Powiada się, że robotnicy, występując przeciw Włochom, popierają tem samem politykę kolonjalną Anglji, Francji i in., która w niczem się nie różni od włoskiej.

Mamy tu przesunięcie płaszczyzny sporu. Nie chodzi bowiem o samą Abisynję, lecz o **wyzwanie rzucone przez Mussoliniego światu i cyniczne łamanie wszelkich zobowiązań międzynarodowych.** Prawda, że polityka kolonjalna państw kapitalistycznych to czarna karta w dziejach, ale czy dlatego ma się ją dalej tolerować, gdy nadarza się sposobność zmiany tej polityki ku lepszemu i gdy mocarstwa już nasycone kolonjami odrzucają wojnę?

Nieuzasadnione są też obawy niektórych socjalistów, że zgoda na wojnę stworzy wspólny front robotników z burżuazją. Po cóż wspominać z niepokojem rok 1914? Starajmy się korzystać z doświadczeń wielkiej wojny i uniknąć popełnionych błędów. I czyż może być lepszy sojusznik robotników w walce z faszyzmem włoskim od **zbrojnej pięści Anglji i Francji?!** Bierzmy rzeczy konkretnie i nie zasuwajmy ich widoku mgłą „pryncypiów". Ani Rząd Anglji, ani Rząd Francji nie pójdą chętnie na wojnę z Mussolinim, ale jeżeli mimo to pójdą, to byłoby dziecińtwem i zbrodnią nie poprzeć ich w walce z faszyzmem.

Ale pojawiły się też zastrzeżenia, którym nie można odmówić pewnej słuszności. Oto tow. Stafford Cripps, przywódca Ligi Socjalistycznej, reprezentującej lewe skrzydło w angielskiej Partji Pracy, również występuje przeciw sankcjom, ale z innych motywów niż pacyfiści w rodzaju tow. Lansbury'ego. Cripps obawia się, że wojna wyjdzie poza ramy państw, należących do Ligi, że wciągnie Niemcy i Japonję, że może rozgorzeć w pożar światowy, jakiego jeszcze nie było.

To jest możliwe. Ale gdyby się teraz dało Mussoliniemu wolną rękę i inne mocarstwa — umyły ręce, to wkrótce mielibyśmy **napewno to, co jest tylko możliwością** w obawach Crippsa. Nie można przecież wątpić, że bezkarność w stosunku do Mussoliniego stałaby się zachętą i bodźcem dla Hitlera i Japonji do podbojów i wojen, których zasięgu i wyniku nikt przewidzieć nie zdoła.

Niema więc argumentów, któreby podważyły słuszne stanowisko Międzynarodówek robotniczych. Że stanowisko to jest słuszne i jedynie możliwe w chwili obecnej, świadczy jednomyślność, panująca w robotniczym ruchu politycznym i zawodowym, a także zdecydowana postawa robotników angielskich, odrzucających „wygodę" własną, gdy w grę wchodzą Liga Narodów i interesy całej ludzkości; robotnicy angielscy są też przeciwni „zgniłemu kompromisowi" czy pokojowi za wszelką cenę" i stanowczo zwalczają pomysły obdarzania Mussoliniego mandatem na Abisynję i t. p.

Klasa robotnicza pragnie pokoju i domaga się od rządów, by uczyniły wszystko dla pokojowego i polubownego rozwiązania sporu włosko - abisyńskiego.

Jeżeli jednak wszystkie próby zawiodą i Mussolini rozpocznie wojnę, to robotnicy wytoczą wojnę Mussoliniemu i na gruzach faszyzmu zatkną sztandar trwałego pokoju.

(fmb.).

Po wystąpieniu genewskim p. Becka

Ocena lewicy francuskiej

Gwałtowne wystąpienie p. Becka na Zgromadzeniu Ligi Narodów przeciwko p. Litwinowowi spotkało się, jak należało oczekiwać, z bardzo surową oceną ze strony francuskiej prasy lewicowej.

Chodzi nie tyle o samą kwestję starcia z sowieckim komisarzem spraw zagranicznych, ile o wrażenie powszechne, że p. Beck wziął na siebie raptem rolę „zastępcy" obrazy p. Hitlera.

Socjalistyczny „Populaire" atakuje p. Becka osobiście, zarówno treść — z punktu widzenia „jednolitego frontu" z Hitlerem — jak i formę, ton przemówienia.

Dziennik radykalny „Oeuvre" podkreśla z całym naciskiem, że minister spraw zagranicznych p. Beck na Zgromadzeniu nie zrozumiał słów p. Litwinowa inaczej, jak jako odnoszących się do „Trzeciej" Rzeszy. Tem dziwniejszą była „niezwykła gwałtowność" deklaracji p. Becka „Oeuvre" wnioskuje stąd, że p. Beck otrzymał z Warszawy odnośne dyrektywy i że.. **Warszawa idzie z Berlinem.**

Deklaracja p. Becka wywarła— według „Oeuvre" — wrażenie szczególnie ujemne na ławach delegacji Wielkiej Brytanji.

Pochwała

P. Roman Fajans, współpracownik „Kurjera Warszawskiego", odbył rozmowę z Mussolinim o konflikcie włosko - abisyńskim. Według sprawozdania z tej rozmowy, zamieszczonej w „Kurjerze", Mussolini oświadczył dosłownie:

„Muszę panu powiedzieć, że pozycja zajęta przez wasz Rząd w Genewie, jest mi ogromnie sympatyczna. Winszuję wam stanowiska, jakie zajął wasz minister spraw zagranicznych, Beck, w sprawie konfliktu. W rozmowach z baronem Aloisi wykazał on bardzo wiele przyjaźni dla Włoch, dużo dobrej woli i zrozumienia w stosunku do nas".

Na rubieży wojny i pokoju

Włochy i Abisynja

Faszyzm zerwie z Genewą

Reuter donosi z Genewy, ze baron Aloisi przebywa jeszcze w Genewie. Panuje ogólne mniemanie, że jeżeli uda się on do Rzymu, to już nie powróci a wyjazd jego będzie oznaczał pierwsze zerwanie stosunków Włoch z Ligą Narodów. (PAT.)

Co dalej?

Prasa londyńska zapatruje się pesymistycznie na możliwości przyjęcia przez Mussoliniego „raportu pięciu" za podstawę do dyskusji, podkreślając, że zupełnie niknęły nuty ugodowego załatwienia w Genewie. Równocześnie dzienniki wyrażają zdanie, że Mussolini dokładnie zbada ten projekt, zanim da odpowiedź.

Baron Aloisi w rozmowach z Lavalem miał dać do zrozumienia, że **gospodarcze sankcje nie byłyby uważane w Rzymie** za akt nieprzyjazny, pociągający za sobą wojnę. Dzienniki podkreślają, że Francja w danej chwili jest bardziej skłonna podtrzymać jednolity front z Wielką Brytanją w rozwoju konfliktu.

Korespondent rzymski „Morning Post" dowiaduje się, że projekt kontroli nad Abisynją przez jedno z mocarstw (to znaczy Włochy) z odpowiedzialnością teoretyczną wobec Ligi i z zachowaniem suwerenności Abisynji(?) aczkolwiek niekoniecznie z obecnym cesarzem [illegible] miałby pewne [illegible] przyjęcia w Rzymie... (PAT.).

„Le Figaro" sądzi w dalszym ciągu, że odpowiedź włoska będzie negatywna, lecz zaznacza, iż **oświadczeń Mussoliniego, złożonych w „Daily Mail" nie należy brać zbyt dosłownie.** Dziennik stwierdza z pewnem zadowoleniem, że Mussolini zamiast brutalnego zerwania zajął się zbadaniem propozycyj. **Włosi zdają sobie sprawę z tego, że W. Brytanja nie uprawia bluffu.** W razie wybuchu wojny **W. Brytanja nie będzie zbyt długo znosiła powodzeń włoskich i zastosuje sankcje ekonomiczne, finansowe i morskie, jeżeli Mussolini nie wstrzyma realizacji swych planów.** (PAT).

W Gibraltarze spodziewany jest atak lotniczy?

W Gibraltarze ogłoszone zostało zarządzenie, że w razie powstania pewnych ewentualności, odcięty zostanie prąd z elektrowni do miasta. Mieszkańcom polecono zaopatrzyć się w odpowiednią ilość świec. Okna jednak będą musiały być szczelnie zasłonięte. Zlekceważenie tych przepisów pociągnie za sobą duże kary. (PAT.).

Ameryka przeciw Włochom

Sekretarz stanu Hull zwrócił się przez radjo z odezwą, w której m. in. powiedział: „Jesteśmy przekonani, że spory międzypaństwowe mogą i muszą być rozwiązane [illegible] paryski, który [illegible] nie jest mniej [illegible] się jego zawarcia". (PAT.).

Niepożądani „goście"

[illegible] drodze z Tarentu zawinął do portu Argostolion na wyspie Kephalinia. Kapitan statku uzasadnił nie oczekiwane zjawienie się w porcie greckim koniecznością naprawy poważnych uszkodzeń statku, odniesionych rzekomo podczas burzy. Ludność portu Argostolion odmówiła przyjęcia waluty włoskiej, jak i sprzedaży towarów Włochom.

*

W greckich kołach politycznych utrzymuje się uporczywie wersja o możliwości uwikłania Grecji w przyszłą wojnę. Pogłoski te wzmogły się w ostatnich dniach tak dalece że doprowadziły do zniżki szeregu papierów wartościowych na giełdzie ateńskiej. (ATE).

Nafta rozstrzygnie?

Brak nafty ma zmusić Włochy do kapitulacji

Korespondent londyński „Echo de Paris" donosi, że w kołach angielskich twierdzą z całą stanowczością, że w razie zbrojnego konfliktu włosko - abisyńskiego, Anglia wstrzyma dostawę nafty do Włoch. Zarządzenie to może mieć poważne następstwa. Zamknięcie kanału Sueskiego uniemożliwi dostarczanie nafty z Persji, zaś ścisła kontrola brzegów Palestyny uniemożliwi dostawę nafty z Iraku. Aby przeciąć Włochom dostawę nafty z Kaukazu, Rząd angielski miał nawiązać rokowania z Rządem tureckim w sprawie zamknięcia Dardanelli. Wkońcu zamknięcie Gibraltaru uniemożliwi przywóz nafty z Ameryki. W ten sposób Włochy będą mogły otrzymywać naftę tylko drogą lądową, przeważnie z Rumunji. Zdaniem angielskich kół miarodajnych brak nafty zmusi Włochy do zajęcia stanowiska bardziej pojednawczego, ewentualnie do zaprzestania działań wojennych. (ATE).

Już zarabiają na wojnie, której jeszcze niema...

Morskie towarzystwa ubezpieczeniowe Ameryki postanowiły podnieść stawki ubezpieczeniowe od ryzyka wojennego przeszło dwukrotnie. Stawka ubezpieczeniowa od ładunków, idących lub przybywających z portów morza Śródziemnego i Czerwonego wynosi 12 i pół centa od 100 dolarów, podczas gdy ubezpieczenie ładunków, wiezionych do innych portów europejskich, wynosi 2 i pół centa od 100 dol.

*

Towarzystwa ubezpieczeniowe w Nowej Zelandji anulowały w polisach klauzule, dotyczące ryzyka wojennego, nie przyjmując wogóle podobnego ubezpieczenia.

„Oświadczeń Mussoliniego nie należy brać zbyt dosłownie"...

Prasa francuska ocenia konflikt włosko - abisyński dość pesymistycznie, lecz mimo to spodziewa się, **że do zbrojnego starcia nie dojdzie.** Dyplomacja pracuje nad tem, ażeby zapobiec ewentualnym oddźwiękom konfliktu na terenach europejskich.

Niezawodnie sytuacja jest bardzo trudna — pisze „Petit Parisien" — ale byłoby błędem sądzić, że kroki wojenne, które wkrótce zostaną rozpoczęte pociągną za sobą poważniejsze komplikacje na Morzu Śródziemnem i staną się hasłem do powszechnego konfliktu. **Pokój Europy w chwili obecnej nie jest bynajmniej zagrożony.**

„Le Populaire" pisze, iż przykro jest patrzeć, gdy przyznane Włochom istotne korzyści są przez nie tak lekceważąco traktowane. Nieprzychylny nastrój względem Włoch wzrasta również w Genewie.

Dola „szarych" ludzi

Przeprowadzona przez Stow. urzędników państwowych ankieta o zadłużeniu urzędników wykazuje, iż przeciętne zadłużenie urzędnika państwowego wynosi około 1.375 zł., a zatem zadłużenie urzędników, zatrudnionych w administracji państwowej wyniesie około 70 miljonów zł.

Niezadłużonych urzędników, według ankiety z 1934 r., jest zaledwie 8%, reszta zaś wykazuje większe lub mniejsze zadłużenie, a mianowicie: zadłużonych do wysokości 3-miesięcznych poborów jest 37,7%, do wysokości 6-miesięcznych poborów — 31,3%, powyżej 6-miesięcznych poborów — 23%.

Z kredytu w różnego rodzaju kasach samopomocowych, spółdzielniach koleżeńskich i t. p. korzysta 73%, zadłużenie zaś z tytułu bezprocentowych zaliczek na uposażenie wykazuje 52% uczestników ankiety. Natomiast 82% korzysta z kredytu towarowego, a 71% posiada jeszcze „inne długi", zapewne najcięższe, bo u wierzycieli prywatnych na wysoki procent zaciągnięte.

Kwestja podjęcia planowej akcji oddłużenia urzędników jest uważana za zagadnienie nadzwyczaj palące, tembardziej, że większość obarczonych liczniejszemi rodzinami, rodzinami, żyje w skrajnej nędzy. Ankieta wykazuje, że aż 26% urzędników znajdzie się pod groźbą utraty mieszkania, nie mogąc opłacić komornego. (Press).

Pamiętaj, że dzień 23-ci września — jest ostatnim dniem nabywania „ZNAKÓW SOLIDARNOŚCI", a więc dniem spełnienia obowiązku wobec Sprawy

Wśród wykonawców obowiązku proletarjackiego nie może Ciebie zabraknąć!

Jutro w Radomiu o g. 10 r. w Domu Robotniczym nastąpi otwarcie

VII Zjazdu Stowarzyszenia b. więźniów politycznych

Rzeczywistość „Trzeciej“ Rzeszy

Ciekawy szczegół

z dziejów hitleryzmu

Znany pisarz niemiecki Emil Ludwig ,przebywający na przymusowej emigracji, ogłosił w „Daily Herald” artykuł o prześladowaniach religijnych w Niemczech. W artykule tym zamieszczamy ciekawy przyczynek do dziejów hitleryzmu.

W marcu 1933 r., po ostatnich wyborach powszechnych, które odbyły się przy łunie pożaru gmachu Reichstagu, Hitler mógł rządzić bez sprzeciwu jedynie po uzyskaniu pełnomocnictw od nowego Reichstagu. Aby jednak otrzymać pełnomocnictwa, potrzebne mu były głosy centrowców. Jak je pozyskać?

Otóż Hitler osobiście przyrzekł prałatowi Kassowi, ówczesnemu prezesowi frakcji centrowej, że w sprawach religijnych centrowcy zawsze będą mogli wyrażać swe stanowisko i zgłaszać veto. Kass przyjął to do wiadomości i zgodził się na głosowanie za pełnomocnictwami dla Hitlera.

Ale Bruning, ekspremjer, znał trochę lepiej Hitlera i zażądał od niego oświadczenia na piśmie. Hitler pozornie się zgodził na to, ale zwiekał z wykonaniem.

Nastąpił decydujący dzień 21 marca 1933 r., kiedy Reichstag miał głosować nad pełnomocnictwami. Bruning zagroził ,że centrowcy głosować będą przeciw pełnomocnictwom.

Zbliżało się głosowanie. Kass zażądał pisma hitlerowskiego. Odpowiedziano mu, że Hitler właśnie dopiero co podpisał obiecane pismo, które musi jeszcze podpisać minister spraw wewnętrznych, goniec właśnie poszedł do ministra po podpis i prawdopodobnie.., zatrzymany został przez kordon policyjny.

Centrowcy — uwierzyli i głosowali za pełnomocnictwami dla Hitlera.

Gdy Bruning wychodził z gmachu parlamentu, szturmowcy urządzili mu kocią muzykę.

Skąd pieniądze?

Hitlerowskie zbrojenia

Wiadomo powszechnie, że hitlerowski Rząd wydaje wprost nieprawdopodobne pieniądze na przygotowania wojenne (i chwali się przytem, że zmniejszył bezrobocie) Skąd jednak bierze hitleryzm pieniądze?

Ciekawy artykuł na ten temat umieszcza profesor paryskiej Sorbony Gaston Jeze w ostatnim numerze tygodnika „Tagebuch” p.t. „Metody finansowe Niemiec”. Rząd zachęca do oszczędzania. Tymczasem pieniądze ,złożone do banków, nie idą na pożyteczne prywatne przedsiębiorstwa, lecz są zabierane przez państwo na zbrojenia — naturalnie, w drodze przymusowej. W ten sposób portfele bankowe są napchane papierami państwowymi. Położenie banków trudne. Klęska dyktatury stanie się klęską banków i klęską klijentów. Obecna 1-miljardowa pożyczka jest znowuż „rozpychana“ w ten sposób — po bankach i kasach oszczędności. Zbliża się nowa katastrofa gospodarcza, nowa klęska warstw „średnich”, które składały oszczędności. Te długi muszą być w niedalekiej przyszłości „załatwione“ — czy to w drodze bankructwa, czy to w drodze dewaluacji pieniądza. Zresztą już dziś mimo wszystkie zachęty do utrzymania marki, jest ona papierowym pieniądzem z przymusowym kursem. Wszystko to razem, powiada prof. Jèze, jest zwyczajną „piraterją”, wyprawą grabieżczą, skierowaną przeciwko oszczędnościom. Jest to głęboka demoralizacja całego życia społecznego — krzyczeć o konieczności „oszczędzania”, a potem te oszczędności zagrabiać! Do katastrofy musi dojść! Już najbliższe miesiące mogą stać się bardzo niebezpieczne!

Tyle prof. Jèze. Dodajemy do tych wywodów: czy niezwykle napięcie finansowe, czy bojaźń katastrofy, czy całe to ogromne naprężenie wszystkich środków i sposobów nie może stać się podnietą do awanturniczych kroków w polityce międzynarodowej? Wszak wszystko stoi na jednej karcie! CZ

Jak dokuczyć więźniom?

Nowe przepisy o wykonaniu kar, opracowane obecnie przez specjalną komisję, przewidują szereg zaostrzonych przepisów, mających „działać” odstraszająco na przestępców”, jak wynika z oświadczenia radcy Hauptvogla z Ministerjum sprawiedliwości Rzeszy. Zależnie od rodzaju i stopnia kary, wprowadzone mają być różne ograniczenia przez odebranie więźniom ulg oraz praw przyznanych w regulaminie więziennym. Rozważany jest m. in. projekt golenia głów przestępcom, skazanym na ciężkie więzienie. Krótkie więzienie, względnie początek dłuższej kary więziennej, połączony będzie z szeregiem zaostrzeń w rodzaju celi odosobnionej, niewypłacania robocizny i zakazu pisania listów oraz przymowania [illegible].

W wypadkach, gdy chodzi o zbrodnię, połączoną z okrucieństwem, zastosowane mają być zmniejszenie porcyj jadła, twarde łoże , słabsze oświetlenie celi.

(PAT).

Zboczenia psychiczne „rasizmu“

Wobec wątpliwości, czy uchwalona ostatnio przez Reichstag „ustawa o ochronie krwi i honoru narodu niemieckiego” odnosi się tylko do Żydów, czy też również do innych mniejszości w Niemczech, narodowo „socjalistyczna” Korespondencja Prasowa wyjaśnia, że ograniczenia, zawarte w tej ustawie, dotyczą tylko Żydów ponieważ Żydzi ze stanowiska narodowo „socjalistycznego” zajmują odrębne miejsce wśród narodów nie są „rasą” w tem znaczeniu, jak np. Japończycy. Żydzi stanowią „absolutną antynomię rasową' (absolut gegenrasse). „Żyd jest wprawdzie gościem w Niemczech, podobnie jak każdy gość nieżydowski, ale jest on gościem w znaczeniu specjalnem, gdyż nie posiada własnego terytorjum, jako ojczyzny. Liczebnie należy on do mniejszości, ale nie jest to np. mniejszość w sensie prawa międzynarodowego, gdy bowiem innym mniejszościom przyznaje się równouprawnienie, to Żydzi wykluczeni są od równouprawnienia i poddani ustawie o cudzoziemcach”. Przyjęta przez Reichstag ustawa, jak zaznacza urzędowa korespondencja, nie oznacza bynajmniej ,jakoby małżeństwa mieszane z członkami innych nieżydowskich ras były dozwolone. (PAT.).

Proces zabójców

króla Aleksandra

Sprawa trzech terorystów chorwackich: Pospiszila, Kralla i Railicza, aresztowanych pod zarzutem morderstwa króla Aleksandra jugosłowiańskiego, wchodzi w ostateczne stadjum. W sobotę lub poniedziałek izba karna Sądu Apelacyjnego rozpatrzy odwołanie trzech Chorwatów od decyzji władz sądowych departamentu Bouches-du Rhone, mocą której Chorwaci, oskarżeni o udział w spisku na życie króla Aleksandra i min. Barthou, stanąć mają przed sądem przysięgłych w Aix-en-Provence. Pospiszil, Krall i Rajlicz oskarżeni zostali pozatem o usiłowanie zabójstwa gen. George'a i policjanta Galy, o posiadanie fałszywych paszportów [illegible] zrzeszenia przestępczego.

(PAT).

Przed „Zglajchszaltowaniem Austrji“?

Papen znowu na widowni

Prasa angielska przynosi interesujące wiadomości o ruchliwej akcji Papena, posła niemieckiego w Austrji.

Papen miał opracować nowy plan shitleryzowania Austrji przez usunięcie z Rządu Schuschnigga, Starhemberga, Fega, Berger-Waldenegga i Stockingera.

Przed dwoma czy trzema tygodniami Papen odbył rozmowę z Schuschniggiem, przy której był obecny Röhrl, naczelnik Salzburga i mąż zaufania Papena. Rozmowa ta miała przebieg dramatyczny. Papen przekonywał Schuschnigga, że najlepiej będzie dla niego, jeżeli dobrowolnie ustąpi i zrobi miejsce dla Rządu hitlerowskiego, na którego czele stanąłby Gleissner, naczelnik Austrji Górnej.

Jako „nagrodę” za ustąpienie Papen ofiaruje zaniechanie propagandy hitlerowskiej i koncesje natury gospodarczej.

Röhrl miał Schuschniggowi zagrozić buntem naczelników Tyrolu, Austrji Górnej, Sztyrji i Karyntji, oraz bojkotem przez prowincję wszystkich zarządzeń Rządu. Schuschnigg [illegible] wstrząśnięty, że wybuchnął płaczem.

Ile jest prawdy w tych rewelacjach angielskich — przyszłość pokaże. Wydają się one jednak bardzo prawdopodobne. Od dłuższego już bowiem czasu słychać o zakulisowej robocie Gleissnera, którego powszechnie wskazują jako przyszłego namiestnika hitlerowskiego Austrji.

Swoją drogą bardzo oryginalne stosunki panują w tej „dyktatorskiej” Austrji, gdzie poseł obcego państwa jeździ po kraju i zbiera elementy wrogie Rządowi do obalenia tego Rządu; gdzie na czele krajów stoją zdecydowani hitlerowcy, gotujący się do zamachu na Rząd i t. p. „Silne”, „autorytatywne“ rządy!

Berlin

w walce z Litwą

Agencja Havasa donosi z Kowna: Władze litewskie aresztowały Tietza, przywódcę okręgowego niemieckiej partji „Jedności Kłajpedzkiej” (hitlerowcy) w momencie, gdy schodził on ze statku niemieckiego „Rudolf”. Przy aresztowanym znaleziono propagandową literaturę narodowo - „socjalistyczną”, wymierzoną przeciwko Litwie. Badanie Tietza doprowadziło do wykrycia u kupca Papendicka, kandydata na członka „Jedności Kłajpedzkiej” dokumentów kompromitujących. Papendick przyznał się do utrzymywania stosunków z władzami niemieckiemi z Królewca.

(PAT).

W Grecji

„Bezstronny“ gubernator Krety

Według sprawozdania gubernatora Krety na wyspie wskutek coraz bardziej zaostrzających się przeciwieństw między republikanami a monarchistami sytuacja staje się naprężona. Rozruchy są bardzo prawdopodobne. W związku z tem gubernator proponuje zezwolić.., monarchistom na uzbrojenie się. (PAT.).

Jak to jest w praktyce?

„Misja cywilizacyjna“ Japonji

Wychodzący w Szanghaju dziennik „Shih Pao“ donosi, że żandarmerja japońska w Tsigwangtau zatrzymała na wybrzeżu Hopei dwa lekkie krążowniki chińskiej straży celnej. Żandarmerja po zdemontowaniu armat,, umieszczonych na pokładzie krążowników, nakazała im niezwłocznie wypłynąć na pełne morze „Shih Pao” dodaje, że krążowniki te skutecznie zwalczały kontrabandę i przyczyniły się w ciągu ostatnich miesiecy do skonfiskowania olbrzymich ilości przemycanych [illegible]rów. (ATE).

Przegląd prasy

Odgłosy wyborów

CO OZNACZA PROTEST MAS?

Budowski „Folkscajtung” stwierdza, że masowa postawa ludności w dniu 8 września była postawa zasadniczą wobec całej obecnej sytuacji.

Organ „Bundu” pisze:

„Ale przeważna większość wyborców, którzy 8 września omikali lokalów wyborczych lub też świadomie unieważniali złożone głosy, są to ludzie, czujący na sobie przedewszystkiem ogromny nacisk stosunków gospodarczych i społecznych dzisiejszego ustroju. Przez swe zachowanie się w dniu 8 września dali wyraz swemu całemu rozgoryczeniu a niekiedy i rozpaczy, zrodzonej jako wynik nieskończonego kryzysu, długich lat bezrobocia, ciężkiego brzemienia podatkowego, wiecznego głodowania dzisiaj i nieustannego strachu o jutro. Bojkotując wybory, ci ludzie powiedzieli, że domagają się chleba i pracy, ludzkiego dzisiaj i mniej lub więcej zabezpieczonego jutra”.

WYBORY NA WSI.

A i krakowski „Głos Narodu” podnosi, że także na wsi na masowość bojkotu wpłynęło fatalne położenie gospodarcze:

„Ten [illegible] wieś. Nie można bez narażenia [illegible] co wieś mówi. Wystarczy zaznaczyć, że pesymizm ten graniczy z [illegible].

Myliłby się jednak ten, ktoby sądził, że wieś zastygła w martwocie. Tak nie jest. Wieś interesuje się żywo polityką wewnętrzną, gospodarczą i nawet zagraniczną. Czego chce?

Chce dwóch rzeczy: poprawy gospodarczej i unormowania wewnętrznej polityki”.

A wieś istotnie nie głosowała. „Piast” stwierdza:

„Oto w pow. bocheńskim w Chronowie głosowała jedna osoba na 300 uprawnionych. Trudno byłoby ten rekord pobić. W Kobrylu na 546 głosowało 5 wyborców, w całej gminie zbiorowej Trzcianie na 5.000 — 431 osób. W pow. krakowskim, myślenickim, nowosądeckim, grybowskim, w całej Zachodn. Małopolsce udział chłopów w głosowaniu wynosił od 10 do 15 proc. Na te 5 procent głosujących złożyli się głównie Żydzi, których zwożono fiakrami.

To też słusznie „Piast” zaopatruje swój artykuł następującym długim, ale słusznym tytułem:

„Przesławne lanie. Druzgocąca klęska sanacji. Mimo wytężonej agitacji, powodzi ulotek, niesłychanego nacisku, chłopi zbojkotowali wybory do sejmu w 80 do 90 proc.“ Istotnie „przesławne lanie“

S-EK.

Włochy Mussoliniego

Szybkim krokiem do bankructwa

Ostatni bilans Banku Włoch stwierdza ponowny odpływ złota (do 4.563 miljonów lirów) i dalszy wzrost obiegu (14.235 miljonów) do poziomu nienotowanego od r. 1931. W ostatnim czasie utraciły Włochy 600 miljonów lirów złotych.

Finanse

Kłopoty „bloku złotego“

Obliczają, że ostatni spadek florena spowodował odpływ 60 miljonów florenów złota. Ostatni bilans Banku Holenderskiego wykazuje utratę 37 miljonów. Pokrycie złotem spadło z 71.48 do 67.33 proc.

Również ostatni bilans Banku Francuskiego wykazuje pewną utratę zapasu złota (na sumę 61 miljonów franków). Spadł również obieg banknotów (o 469.9 milj. do sumy 81.523.7 milj.).

W Szwajcarji zapas złota i dewiz nieco się podniósł, a bieg banknotów spadł (o 13.6 milj. franków do sumy 1.248 miljonów fr. szwajcarskich). Pokrycie — 86.25 proc. Budżet państwowy wykazać ma deficyt 60 milj. fr. (26 milj. w 1934 r.), co pozostaje w związku z dużem obciążeniem długami oraz spadkiem dochodów z ceł i opłaty stemplowej.

Sprzeczności deflacji holenderskiej

Angielskie pismo „Nowiny Finansowe“ stwierdza, że sytuacja gospodarcza Holandji, pomimo przezwyciężenia kryzysu florena, pogarsza się coraz bardziej. Rząd Colijna, przysięgłego obrońcy waluty złotej, widzi się w konieczności zwiększenia wydatków na roboty publiczne, co jest sprzeczne z oficjalnym kursem „deflacyjnym”.

[illegible]

Znowu burza nad Anglją

W czwartek nad południową Anglją i kanałem La Manche szalał huragan o niezwykle gwałtownej sile. Szereg okrętów zostało zerwanych z kotwic. Samolot komunikacyjny, który z 25 pasażerami wyruszył z Croydon do Paryża ,musiał po 10 minutach powrócić. Łódź podwodna, która zaginęła w kanale Brystolskim, po 36 godzinach została wyrzucona na brzeg w pobliżu Cardiff. Komunikacja okrętowa z kontynentem odbywa się wyłącznie przez Dower. (ATE).

Japonja domaga się

nowych kolonij

Japonja przeżywa chorobliwy okres ekspansji. Nie wystarczy jej Mandżurja, coraz głębsze przenikanie do Chin. Apetyt jej rośnie w miarę jedzenia.

Oto Japonja zwróciła się do państw kolonjalnych, przedewszystkiem do Anglji i Holandji, z propozycją udzielenia jej pozwolenia na imigrację żywiołu japońskiego do Nowej Gwinei, do wysp Fidżi i Samoa, do Borneo i t. d.

Japonja motywuje swój krok przeludnieniem i stałym wzrostem ludności o 1 miljon rocznie.

W Anglji i Holandji nie wierzą jednak zapewnieniom Japonji, nie wierzą, by Japonja musiała tak raptownie rozszerzać swe posiadłości we wszystkich kierunkach.

Przypuszczają, że Japonji chodzi o stworzenie silnych ośrodków kolonjalnych w „sercu innych państw”, by następnie ułatwić władzom wojskowym opanowanie wysp ;także przemysł japoński spodziewa się uzyskać nowe koncesje i nowe możliwości zbytu

Jednocześnie z temi propozycjami nadeszła do Londynu odpowiedź Japonji na propozycję Anglji wszczęcia nowych rokowań w sprawie ograniczenia zbrojeń morskich . Jak wiadomo, poprzednie rokowania rozbiły się, ponieważ Japonja żądała całkowitego równouprawnienia z Anglją Nasuwa się przypuszczenie, że Japonja byłaby gotowa pójść na pewne ustępstwa w sprawie floty, o ile Anglja zgodzi się na ustępstwa w sprawie [illegible].

Anglja ma wogóle duże kłopoty kolonjalne Na morzu Śródziemnem wyrosła potężna konkurencja Włoch, na Dalekim Wschodzie wyciąga swe łapy konkurencja japońska! Wielka Brytanja drży o swą wielkość. Na wszelki wypadek powiększa swe zbrojenia, nawołując jednocześnie innych do zmniejszenia zbrojeń

Zgon

dwuch socjalistów niemieckich

Przed paroma dniami zmarł w Lipsku b. redaktor „Leipziger Volkszeitung”. Liebmann.

Po przewrocie hitlerowskim Liebmanna przez dwa lata trzymano w obozie koncentracyjnym, gdzie nabawił się choroby sercowej, która w 53 roku życia zapędziła go do grobu.

Liebmann był jednym z popularniejszych przywódców saskiej klasy robotniczej. Był posłem do sejmu saskiego, posłował do Reichstagu, a przez pewien czas był saskim ministrem spraw wewnętrznych.

W Hamburgu zmarł w 72 r. życia jeden z najstarszych socjalnych-demokratów niemieckich, Karol Hildebrandt. Był on długi czas członkiem zarządu niemieckiej socjalnej demokracji i przez długie lata posłował do Reichstagu z Wirtembergji. Po przewrocie hitlerowskim więziono go przez 6 miesięcy i odebrano mu emeryturę. Również związek drukarzy, zglajchszaltowany po przewrocie, cofnął Hildebrandtowi emeryturę, pomimo, iż w ciągu 50 lat płacił regularnie składki do związku.

Umarł w ostatniej nędzy.

Młodzi idą

Kongres Międzynarodówki Młodzieży Socjalistycznej

„Dzień demokracji północnej"

Kilka przyczyn składa się na to, że Kongresem Międzynarodówki Młodzieży Socjalistycznej, który obradował w Kopenhadze od 24 do 27 sierpnia r. b. powinna zainteresować się żywo cała klasa robotnicza.

Siedem miljonów młodych robotników i robotnic świata jest tą nową częścią klasy robotniczej, częścią, która żyje nie zaznawszy doli zatrudnionego robotnika i wzrasta bez nadziei uzyskania pracy w dzisiejszym ustroju. Ta młodzież nie ma do stracenia ani warsztatu pracy, ani ubezpieczenia socjalnego, ani możności oszczędzania, nie ma do stracenia niczego, prócz „swych kajdan", a do zyskania ma świat cały. Dlatego młodzież robotnicza jest czynnikiem najbardziej, najbezwzględniej rewolucyjnym wśród klasy robotniczej.

Druga przyczyna, która nakazuje bacznem okiem śledzić działalność Międzynarodówki Młodzieży Socjalistycznej jest rozwój wypadków politycznych. Faszyzm zepchnął cały szereg partyj socjalistycznych w podziemia konspiracji. W tej akcji nielegalnej główną rolę odgrywa z natury rzeczy młodzież. Obecnie w szeregu krajów, m. in. w Niemczech, Austrji i Hiszpanji cała praca, myśl i propaganda socjalistyczna odbywa się w podziemiach, a ciężar tej pracy dźwiga na swych barkach w ogromnej mierze młodzież robotnicza. Ten stan rzeczy sprawił, że młodzież staje się coraz to szybciej samoistnym [illegible] politycznym.

[illegible]

Potworne zagadnienie przygotowywanej systematycznie nowej rzezi wojennej, wielki problem drogi, wiodącej do Socjalizmu, nabrzmiała bólem, wiecznie jątrząca rana rozłamu w klasie robotniczej i szansa przywrócenia jedności proletarjatu, — to wszystko, co stygmatem ciężkiej troski kładzie się na piersi masy pracującej świata całego, co masą ludową [illegible], wzbudza w niej nadzieję żarliwą i rozpala krwawą żagiew buntu — znalazło silny oddźwięk w obradach Kongresu Międzynarodówki Socjalistycznej.

Międzynarodówka skupia obecnie 59 ogólnokrajowych związków młodzieży, liczących razem 276,953 członków. Najwięcej zorganizowanej młodzieży robotniczej ma Szwecja (101,000 członków), Danja ma 23,175 czł., Wielka Brytanja liczy 35.000 czł., Belgja 26.000 czł., Francja — 11,685 czł., Niemcy i Austrja liczyły przed przewrotem około 100,000 członków. Polska jest reprezentowana w Międzynarodówce przez Org. Młodz. T. U. R. i organizację towarzyszy niemieckich w Polsce, nadto należą do Międzynarodówki „poalesjoniści". Natomiast młodzi bundowcy nie są jeszcze członkami Międzynarodówki, wysłali jednak do Kopenhagi swych reprezentantów, którzy, jako goście, uczestniczyli w obradach Kongresu i na uroczystem otwarciu złożyli swoją deklarację.

Wpływ duży w Międzynarodówce ma z natury rzeczy młodzież skandynawska. Kongres sam odbywał się w stolicy kraju, w którym od sześciu lat rządzą socjaliści. Organ partyjny „Socialdemokraten" ukazał się w odświętnych szatach w dniu Kongresu. Prezydent ministrów, tow. Stauning, skierował do delegatów serdeczne słowa powitania. Podwoje parlamentu Danji otwarły się gościnnie przed Egzekutywą Międzynarodówki, która obradowała we wspaniałych apartamentach tego gmachu. Duński minister opieki społecznej, tow. Steincke, przemawiał na uroczystej akademji do masy ludzkiej, liczącej 10,000 osób. Mówił o demokracji i o konstruktywnym planie gospodarki Rządu socjalistycznego.

W niedzielę, 25 sierpnia, cały Kongres udał się do Malmo w Szwecji. Tam odbyła się manifestacja młodzieży wszystkich krajów skandynawskich, kulminacyjny punkt Kongresu. Przybyło przeszło 30,000 młodzieży. Z samej Danji przeprawiło się statkami do Malmo 4,000 młodych zorganizowanych robotników. Przez miasto [illegible] ogromny, imponujący pochód uczestników. A w parku ludowym przemawiali: premjer szwedzki, tow. Hansson, premjer norweski, tow. Nygarswalde, były minister Finlandji, tow. Tanner i duński minister finansów, tow. Hansen. Nie towarzyszył im żaden przodownik policji. I nie trzeba było ani silnej władzy, ani autorytetu „totalnego" państwa, by ministrowie socjalistyczni mieli miłość i zaufanie słuchaczy.

Oddychaliśmy czystem powietrzem demokracji. Widzieliśmy wokół siebie szczerą głęboką wiarę w wartość swobód ludowych, w rządy ludowe. Tam na miejscu rozumiało się najlepiej to, co sprawozdanie sekretarjatu Międzynarodówki nazywa ideą wolnościowego, demokratycznego Socjalizmu.

„Demokracja nie jest tylko drogą wiodącą do celu" — wołał dotychczasowy przewodniczący Międzynarodówki Młodzieży Socjalistycznej, tow. Vorrinck. Jest wolnością wspólnoty ludowej. Dziś nawet z Moskwy idzie głos w obronie demokracji. Dawniej nazywano nas za to „zdrajcami". Socjalizm łączy się z dorobkiem kulturalnym Europy, a demokracja jest ostatnią wartością kulturalną dzisiejszej Europy. Odrzućmy ją, a będziemy mieli trupie posłuszeństwo (cadavergehorsam), pałkę gumową i naukę niemieckich neochrześcijan"...

Gdy na trybunę wszedł tow. Fryderyk Adler, cały Kongres powstał, podniosły się w górę setki zaciśniętych pięści i powietrze przeszył jeden krótki potężny ogłuszający okrzyk: „Wolność"! Tak Kongres powitał sekretarza Socjalistycznej Międzynarodówki Robotniczej.

Tow. Adler mówił o wojnie, którą faszyzm gotuje w skali międzynarodowej, mówił o tem, że Międzynarodówka liczy, iż włoscy robotnicy wykorzystają zamieszanie wojenne, aby wystąpić przeciwko wrogowi włoskiego ludu, który przebywa nie w Addis Abebie, lecz w Rzymie.

Mówił dalej o jedności klasy robotniczej. Te problemy nie są na świecie tak proste jak w Skandynawji, gdzie cała klasa robotnicza jest zjednoczona w partji socjalistycznej. Jestem — mówił Adler — gorąco i głęboko przekonany, że demokratyczny Socjalizm jest najlepszą, zamarazie[?] poznaną formą Socjalizmu. My w Międzynarodówce zbadamy dokładnie ostatnie uchwały „Kominternu" o obronie resztek demokracji, by mieć obraz, jak daleko tam się rzeczy posunęły naprzód i zmieniły. Ale już teraz mogę powiedzieć: Precz (Hande weg) od ruchu robotniczego w krajach starej ustabilizowanej kultury demokratycznej. Gdy oni to zrozumieją nastać może okres nowy, w którym położenie klasy robotniczej [illegible] wiecie będzie lepsze"...

O demokracji nie mówiono jednak na Kongresie jako o łzawo-sentymentalnym ideale ludzi dobrze wychowanych.

Tow. Cohn delegat Polski, mówił o tem, że „demokracja musi być demokracją walczącą, która siłą potrafi bronić swej egzystencji i odebrać [illegible] zrabowane przez wrogów..."

Tam, gdzie demokracja ma możność walki, musi ona przejść do ataku.

Oddychaliśmy czystem powietrzem demokracji... My zaś wszyscy, przedstawiciele krajów „nowoczesnych" i „postępowych", które „porzuciły konserwatywne nałogi parlamentaryzmu" i „przebrzmiałe formy pięcioprzymiotnikowego głosowania ludowego", my wszyscy odczuwaliśmy coś w rodzaju zazdrości. Mimo, że jesteśmy tacy „nowocześni" i tacy „postępowi". Tam jakoś... nic się nie zepsuło w tem królestwie duńskiem.

I delegaci różnych krajów przywdziali uroczystą odznakę Kongresu: Czerwony Sztandar łopocący dumnie nad całą Skandynawją z napisem:

„DEN NORDISKA DEMOKRATINS DAG".

„DZIEŃ DEMOKRACJI PÓŁNOCNEJ"...

MAURYCY KARNIOL.

Z.Z.Z. po wyborach

Dramat sprzeczności wewnętrznych

Ostatni (38) zeszyt „Frontu Robotniczego" daje obraz tych nastrojów i poglądów, które nurtują w kierownictwie Z. Z. Z. po zakończeniu t. zw. kampanji wyborczej B. B. W. R. Referujemy te rzeczy jaknajbardziej bezstronnie. Ilustrują one znakomicie dramat sprzeczności wewnętrznych, w jakie zaplątał się Z. Z. Z. podobnie, jak „Legjon Młodych" na „młodzieżowym" odcinku prac obozu „sanacyjnego".

Artykuł wstępny „Frontu" mówi o „proletarjacie w akcji jednolitofrontowej". Jest to artykuł pełny frazesów i określeń antyfaszystowskich. Bardzo ostry wobec rzeczywistości dzisiejszej. Autor nie wspomina jednak ani słowem, że przecie działacze Z. Z. Z., jako posłowie B. B. W. R. w Sejmie poprzednim, uczestniczyli bezpośrednio w tworzeniu tej rzeczywistości. Tu tkwi ten demoralizujący, [illegible]dziejny dystans między słowem „rewolucyjnem" a praktyką zgoła odwrotną. Takie „dystanse" rozkładają życie publiczne Polski. Ale dziś chodzi nam o dwa głosy powyborcze. Jeden — to głos p. J. Moraczewskiego.

Pierwsze zdania brzmią następująco:

„Celem politycznym nowej ordynacji wyborczej do parlamentu było [illegible] wi murowanej większości. Ten cel udało się autorom ordynacji w pewnej mierze osiągnąć. Ordynacja zmierzała przekształcić parlament na ciało doradcze przy Rządzie. Żeby jednak parlament mógł stać się prawdziwym organem doradczym Rządu, trzeba, aby składali go ludzie, mający coś do powiedzenia w społeczeństwie i reprezentujący głęboką znajomość stosunków gospodarczych, społecznych i politycznych. Tymczasem ustawa poszła w wprost odwrotnym kierunku, ułatwiając napełnienie tego [illegible] ludźmi zależnymi, których zdania żaden Rząd nie potrzebuje wysłuchiwać w parlamencie.

„Myślą przewodnią twórców nowej ordynacji miała być — jak sami o tem mówili i jak pisało się w prasie — „walka z partyjnictwem". Była to oczywiście nieprawda, bo przecież pp. Car, Podoski, Makowski i Sławek wiedzieli, że jednak listę kandydatów na posłów i senatorów układać będzie partja polityczna, ta sama, która zresztą miała przeprowadzać wybory, że zatem partyjnictwo i tylko partyjnictwo wyciśnie swoje piętno na składzie Sejmów, powstałych i z tej także ordynacji".

Później p. Moraczewski tak ocenia treść społeczną nowych ordynacyj wyborczych:

„[illegible] skład Sejmu, zmiana zasadnicza, była niemożliwa, dopóki obowiązywała dawna ordynacja. A przecież głównie o taką zmianę chodziło zakulisowym „lewiatanowym" *doradcom*, a właściwie raczej *kierownikom* polityki wewnętrznej. Wybory z roku 1930 spowodowały duże coprawda przesunięcia w składzie sejmu, jednak były ostateczną granicą tego, co przy ówczesnej ordynacji dało się osiągnąć. To „lewiatańcom" nie wystarczało".

P. Moraczewski wykazuje następnie tablicami wzrost wpływów obozu kapitalistycznego na skład przyszłego Sejmu, stwierdza, że ten wzrost, połączony z równoległą stratą przedstawicielstwa robotniczego, „jest wynikiem ustawy, ale zaś taktyki robotniczych partyj opozycyjnych". Bo

„przecież i tak przeważnie zostali wybrani kandydatami ludzie, wyznaczeni na dwa tygodnie przed tem przez B. B. W. R. i spisani w notesie p. Brzęka - Osińskiego"

Kończy p. Moraczewski wnioskiem ogólnym:

„Ludzie, u których troska o Polskę, o jej przyszłe losy, góruje nad wszystkiemi innemi uczuciami, z najżywszym niepokojem śledzą [illegible]nania ryzykowne polityków, [illegible] powiedzialnych w tej chwili [illegible]stwo, którzy nie zawahali się przed usunięciem całej, licznej, a nieodzownej klasy społecznej od jakiegokolwiek wpływu na prace ustawodawcze w Rzeczypospolitej Polskiej".

*

Odpowiada p. Moraczewskiemu p. M. Malinowski („Wojtek"). Na rozważania p. Moraczewskiego — niema ani jednego argumentu. Przypuszcza tylko, że, gdyby robotnicy - pepesowcy Pragi głosowali, toby przeszedł p. Pączek, a nie p. Wierzbicki. Jakgdyby kwestja przejścia p. Pączka posiadała jakiekolwiek znaczenie!

***

Tu otrzymujemy znowu przykład owych sprzeczności wewnętrznych, które trawią Z. Z. Z. Źródło tych sprzeczności jest bardzo [illegible]

1) niesposób być jednocześnie [illegible] w obozie rewolucji społecznej, [illegible] w obozie „solidaryzmu społecznego"

[illegible] Ideł.

A ludzie, odchodzący od Socjalizmu, tracą zarazem wielką Ideę. Wtedy zaś powstaje dla nich sytuacja zakłamania, w której nie może być nic twórczego.

S. K.

Na froncie walki strajkowej

Strajk w fabryce guzików w Warszawie

Trwa bez zmiany

Strajk w fabryce guzików Pereca Ossjacha, przy ul. Bonifraterskiej w Warszawie, trwa dalej bez zmiany. Robotnice, w liczbie 8, dzień i noc nie opuszczają fabryki.

Fabrykant zamiast uwzględnić skromne postulaty robotnic, powiada: „Możecie rok strajkować" — i na tem koniec. Wczoraj fabrykant zwrócił się do inspektora pracy.

Wśród robtnic panuje wielkie oburzenie na postępowanie p. Ossjacha, który pobił dwie strajkujące robotnice (!!), Helenę Patykowską i Annę Sztopek.

Robotnicy wszystkich sąsiednich fabryk wyrażają solidarność z robotnicami fabryki Pereca Ossjacha i stwierdzają, że w razie niezałatwienia tej sprawy, przystąpią do strajku solidarności.

***

Towarzysze i towarzyszki, składajcie ofiary na żywność dla strajkujących robotnic fabryki p. Ossjacha.

Ofiary składać można w administracji „Robotnika", Warecka 7, oraz w Zw. Rob. Przemysłu Chemicznego, Długa 21.

***

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że fabrykant oświadczył robotnicom, że przyjmie ich żądania, o ile wystąpią ze Związku: robotnice odrzuciły to kategorycznie.

Podobno inspektor pracy oświadczył fabrykantowi, że nie może usunąć strajkujących robotnic z fabryki, ponieważ zachowują się spokojnie.

Zakończenie strajku w „Porębie"

Trwający od ubiegłego tygodnia strajk robotników zakładów przemysłowych „Poręba" koło Zawiercia został zlikwidowany. Ślusarzom „Poręby" przyznano 20 proc. premji, o którą powstał zatarg, za okres zaś strajku dyrekcja wypłaci całej załodze, t. j. 230 robotnikom, zaliczkę zwrotną płatną w ciągu 6-ciu miesięcy.

Wszyscy robotnicy przystąpili do pracy.

Listy do Redakcji

Głos „szarego człowieka"

Spośród wielu, wielu listów, jakie otrzymujemy codziennie od mnóstwa osób, drukujemy jeden z bardziej charakterystycznych. Nie wymaga on komentarzy. Red.

Jest znów projekt obniżki pensyj urzędniczych; obniżki pensyj urzędników państwowych pociągają za sobą obniżki pensyj pracowników prywatnych. — Chciałoby się wierzyć, że to gorzki żart... Obniżki pensyj dziś, gdy słonina kosztuje zł. 2, a w czerwcu kosztowała jeszcze 80 gr. za kilo.

Otchłań nędzy bezrobotnych jest zbyt dobrze znaną, zdaje się jednak, że chyba nikt nie zastanawia się nad nędzą tak dziś niby modnego „szarego człowieka". — Do „szarego człowieka" dziś jest stosowany nie przypadkowo, ale jako zasada podwójny wyzysk: pracy i płacy. — „Wyścig pracy" jest modny, więc należy pracy żądać więcej, a oszczędność jest też modna, więc należy płacić coraz mniej, zawsze i tak się znajdzie jeszcze tańszy pracownik z tych, którzy wogóle pracy nie mają. — Godziny nadliczbowe — pojęcie obecnie nieistniejące; należy wogóle pracować bez wytchnienia i być szczęśliwym, że się pracę posiada. — Modny dziś również „energiczny zwierzchnik" wymaga, aby dana praca była wykonana, a gdyby nawet pracownik miał siedzieć dzień i noc to nie szkodzi, trzeba pracować. — I wymagania zwierzchników, z [illegible] b. wojskowych, są iście paradoksalne. — A niema nikogo ktoby chciał i mógł tę paradoksalność wytłumaczyć, bo przedewszystkiem [illegible] który ma władzę nad daną rzeszą pracowników, jest „bogiem", [illegible] myli się, choćby się nawet mylił, autorytet jego jest bezapelacyjny a następnie obawa przed utratą posady, lub choćby chwilową niełaską zgina wszystkie karki.

Na tak oto podatnym terenie hula bezwzględność ludzka; „biali murzyni" w pocie czoła pracują i milczą, co gorzej nietylko pracują, lecz, niestety, zatracają godność ludzką, otrzymując wzamian za [illegible]raz wielogodzinną pracę, jako jedyne dodatkowe wynagrodzenie, wymysły w soczystym „żołnierskim" języku, dziś również modnym.

„Szarego człowieka", wobec istniejącej „konjunktury", nie [illegible] dziś nikt i nic, jest on w pełni [illegible]wiekiem, pozbawionym wszelkich praw. — Na warunki pracy, w jakich „szary człowiek" żyje, brak [illegible].

Pewien pracownik po 20 latach pracy w jednem i tem samem miejscu powiedział, że ma jedno marzenie... dać w twarz swemu zwierzchnikowi — czy to nie jest dostatecznym obrazem przez jaką gamę upokorzeń musiał ten człowiek przechodzić?

Dziś, gdy ciągle odejmuje się minimum egzystencji ludzkiej, czy nie byłoby właściwiej, zająć się losem tych powiedzmy 10.000 ludzi, którzy zajmują po parę posad i zarabiają po kilka tysięcy miesięcznie?

Całe instytucje stoją pracą ludzi zarabiających od 300 do 500 zł., a dyrektorzy w tych firmach zarabiają od 2 000 do 5.000 zł. miesięcznie, diety za wyjazdy wynoszą po 100 i więcej zł. dziennie — [illegible] to wydatne zniżki nie dałyby oszczędności, których się szuka u nędzarzy?

Możnaby na ten temat napisać wiele i dać przykłady, ale brak odwagi, ochoty i wiary!

Ale próbujemy... Paru „odważnych" zdobywa się na odwagę wysłania tego „listu". Łatwiej jest za Polskę umierać, niż żyć w barakach dla bezdomnych. — Pierwsze to zaszczyt, drugie to hańba.

„SZARY CZŁOWIEK".

Zgon Arkadjusza Kremera

Wczoraj zmarł, w wieku lat 70, tow. Arkadjusz Kremer, jeden z założycieli „Bundu" i rosyjskiej socjalnej demokracji, zasłużony działacz robotniczy.

Cześć Jego pamięci!

Franciszek Czaki

W prasie codziennej ukazała się przed paru dniami krótka wzmianka o śmierci w jednem z sanatorjów wiedeńskich Franciszka Czakiego, ostatnio wileńskiego reprezentanta PAT-a, uprzednio zajmującego analogiczne stanowisko w Wiedniu.

Jakkolwiek Franciszek Czaki dawno już odszedł był od naszego ruchu, niemniej należy mu się i od nas bodaj parę słów wspomnienia. Całą bowiem swoją młodość spędził w naszych szeregach.

Jako student uniwersytetu lwowskiego, już w latach 1893 i następnych brał czynny udział w działalności organizacji lwowskiej PPSD i był jednym z wybitniejszych przedstawicieli młodzieży socjalistycznej. Bardzo oczytany w literaturze socjalistycznej, posiadający solidne wykształcenie filozoficzne, szybko wyrobił się na pierwszorzędnego działacza partyjnego.

Przeniósłszy się do Krakowa, pracował w „Naprzodzie" i był jednym z najczynniejszych agitatorów partyjnych Zachodniej Galicji pod koniec w. XIX-go. Wśród jego prac [illegible] znaczną popularnością cieszył się „Czerwony Katechizm" (w wydawnictwie „Latarni" krakowskiej r. 1900). Broszura ta, w bardzo popularnej formie wykładająca zasady socjalizmu, doczekała się kilku wydań. Bardzo rozpowszechnionem dziełkiem był również jego „Wo[illegible]k Judaszów" (1906), zwalczający klerykalizm (3 wydania — ostatnie przerobione i uzupełnione przez Zygmunta Klemensiewicza z r. 1919). Poza mnóstwem artykułów w prasie socjalistycznej, ogłosił jeszcze broszurę (w wyd. „Latarni" w r. 1900) „Precz z militaryzmem". Używał pseudonimów: Franciszek Czerski i Franciszek Młot. Przez czas jakiś redagował pismo satyryczno - humorystyczne „Liberum Veto" w Krakowie, stojące na wysokim poziomie artystyczno-literackim.

Usunąwszy się od czynnego udziału w życiu partyjnem, jako urzędnik Biura Prasowego austrjackiego ministerjum spraw zagranicznych, pozostał jednak sympatykiem ruchu socjalistycznego.

LEON WASILEWSKI.

Depesze nocne z czwartku na piątek

Wojna włosko-abisyńska jest nieuniknioną

Spokojna pewność siebie Wielkiej Brytanji

Paryska prasa twierdzi, że istnie ją słabe nadzieje pokojowego [illegible] gulowania konfliktu włosko - abi syńskiego. Większość dzienników wzywa Rząd włoski do umiarkowania, wskazując, iż przyjęcie propozycyj Komitetu Pięciu otworzy Włochom jaknajpomyślniejsze perspektywy osiągnięcia dominującego wpływu w Abisynji. Z Rzymu jednak nadchodzą wiadomości pesymistyczne.

Korespondent rzymski „Paris Sor" donosi, że w oficjalnych kołach włoskich uważają za wykluczoną możliwość znalezienia dyplomatycznego rozwiązania obecnego konfliktu. Ambasador francuski de Chambrun odbył rozmowę z włoskim podsekretarzem stanu Suvichem, rozmowa ta jednak nie dała żadnych pozytywnych rezultatów. W kołach dyplomatycznych stracono więc nadzieję uniknięcia wojny włosko - abisyńskiej. Rząd włoski, zwiększył swe przygotowania wojenne i to nietylko w Afryce Wschodniej, ale w głębi kraju.

Korespondent genewski „Paris Soir" Sauerwein omawia nastroje, panujące nad Lemanem. W Genewie przypuszczają, że konflikt, względnie wojna włosko - abisyńska będzie zlokalizowana i że w chwili obecnej nie zachodzi obawa działań wojennych pomiędzy Anglją i Włochami. Angielskie demonstracje na morzu zostały wywołane agresywnym tonem prasy włoskiej. Nie należy oczekiwać jednak, aby W. Brytanja samodzielnie zastosowała sankcje militarne. Angielska rada ministrów nie byłaby pod tym względem jednomyślna. Zastosowane natomiast będą w całej rozciągłości sankcje ekonomiczne, które mogłyby doprowadzić do ruiny Włoch. Z faktem tym musi się liczyć Mussolini.

W. Brytanja—zdecydowana

Szereg londyńskich dzienników podkreśla, że w Genewie dopiero teraz zaczynają sobie należycie zdawać sprawę, jak zdecydowane stanowisko zajmuje W. Brytanja w obecnym konflikcie.

„Times" zaznacza, że doniedawna powątpiewano nietylko o [illegible] nowczości W. Brytanji, ale również o tem, czy W. Brytanja rozporządza należytemi środkami. Jednak nieostentacyjne, ale stałe przygotowania, czynione przez Rząd brytyjski na Morzu Śródziemnem, wywarły wielkie wrażenie zarówno w Genewie, jak i Rzymie. W kołach włoskich w Genewie daje się jakoby zauważyć pewna nerwowość.

Korespondent dyplomatyczny „News Chronicle", powołując się na opinję ekspertów, pisze, że Malta jest obecnie nie do zdobycia i pogotowie obronne W. Brytanji we wschodniej części Morza Śródziemnego zdoła odeprzeć każdy atak. Dziennik podkreśla, że w razie zamknięcia kanału Suezkiego i Gibraltaru, Włosi nie mogliby otrzymać dostaw i nie byliby w stanie obronić swych wybrzeży. (PAT.)

Włochy odrzucą

propozycję „Komitetu pięciu"

Przez czwartek oczekiwano w Genewie wieści z Rzymu. Atmosfera pesymizmu zgęszcza się i zaczyna ciężyć coraz bardziej. Wywiad, udzielony przez Mussoliniego korespondentowi „Daily Mail", wywołał wrażenie, że o przyjęciu propozycyj Komitetu Pięciu, choćby jako płaszczyzny do dyskusji niema co marzyć.

Komitet Pięciu odbył krótkie posiedzenie, na którem Madariaga poinformował o doręczeniu propozycyj obu stronom. Rozważano na stępnie kwestję zakomunikowania treści propozycyj również i innym członkom Rady, lecz postanowiono dokumentu narazie dalej do wiadomości nie podawać. Oczekują tu, że w sobotę popołudniu stanowisko odmowne Włoch stanie się faktem formalnie dokonanym.

Laval odbył w czwartek ra[illegible] Edenem dłuższą rozmowę, która poświęcona być miała m. in. omówieniu współdziałania floty francuskiej z flotą brytyjską na Morzu Śródziemnem. Popołudniu obiegły Genewę wiadomości, że w Tulonie zaczęły się przygotowania do wysłania części floty francuskiej w kierunku Port Saidu. (PAT)

Co będzie gdy Włochy

odrzucą?

Korespondent genewski „Le Temps" wobec ewentualnej odmownej odpowiedzi Włoch, zastanawia się nad tem, jaka będzie dalsza rola Rady Ligi Narodów. Przypuszcza on, iż zgodnie z art. 15 paktu Rada przystąpi do redakcji raportu końcowego, który będzie miał znaczenie formalnego zalecenia, wystosowanego przez Ligę Narodów do stron zainteresowanych. Raport ten może być już gotowy w przyszły wtorek. Przedstawiony on będzie na posiedzeniu Rady, w którem Włochy nie wezmą udziału. Następnie możliwe są dwie ewentualności. Zgodnie z życzeniem Anglji, Rada Ligi Narodów obradowałaby permanentnie w oczekiwaniu rozpoczęcia przez Włochy kroków wojennych przeciw Abisynji. Wśród wielu delegacyj na zgromadzeniu, lansowana jest jednak koncepcja, aby również i Zgromadzenie Ligi Narodów uznało się za obradujące w permanencji. Druga ewentualność oparta jest na precedensie, z okresu konfliktu chińsko - japońskiego. Wówczas to Nadzwyczajne Zgromadzenie Ligi Narodów powołało stały komitet, złożony z 19 członków, który miał za zadanie czuwanie nad rozwojem wypadków w Mandżurji. (PAT)

Czertok domaga się uznania

jego praw do koncesji w Abisynji

Nowojorski makler giełdowy Czertok, głośny ze sprawy o koncesje naftowe w Abisynji, przybył do Londynu. Oświadczył on, iż [illegible] w możności zapłacić żądaną [illegible] umowie koncesyjnej zaliczkę w wysokości miljona dolarów. Udzielona mi koncesja — mówił Czertok — nie może być zaczepiona, ponieważ podpisana została przez posła abisyńskiego w Londynie w dn. 19 lipca, podczas gdy koncesja Ricketta datowana jest 30 sierpnia, wobec czego [illegible] pierwszeństwo. (PAT)

Muzycy Filharmonji zerwali z Polskiem Radjo

Zdekompletowanie orkiestry „Polskiego Radjo"

Wobec zdecydowanej postawy członków Filharmonji Warszawskiej, którzy wypowiedzieli się za utrzymaniem reprezentacyjnej placówki orkiestry Filharmonji, jako przodującej kulturze muzycznej w Polsce, od 1 października żaden z członków orkiestry Filharmonji nie będzie brał udziału w orkiestrze „Polskiego Radjo".

Wobec żądania wyłącznego gra[illegible] w jej ostatniej orkiestrze, w ten sposób uniknie się rozbicia orkiestry Filharmonji zajmującej w świecie muzycznym w Europie jed no z pierwszych miejsc. Dotąd większość członków Filharmonji brała udział w orkiestrze „Polskie go Radjo", co pozwalało pośrednio na utrzymanie Filharmonji ze względu na jej trudną sytuację finansową i niewielkie wynagrodzenie orkiestry.

Orkiestra Filharmonji postanowiła już w krótkim czasie rozpocząć przygotowany sezon.

Inne depesze na stronie 1 i 2-ej

Plebiscyt grecki

Gabinet ustalił datę plebiscytu w sprawie przywrócenia monarchji na dnia 3 listopada. (PAT.)

Wypadek samochodowy

członków ambasady w Moskwie

Z Moskwy PAT donosi: W czwartek charge d'affaires ambasady R. P. Sokolnicki oraz sekretarz ambasady Kałuski ulegli wypadkowi samochodowemu. P. Sokolnicki został ranny lekko w rękę i ramię, p. Kałuski zaś został poważnie ranny w głowę.

Panika na giełdzie

paryskiej

Giełda paryska była widownią poważnej zniżki, która objęła wszystkie walory. Tendencja zniżkowa, ujawniająca się od kilku dni, w czwartek nabrała specjalnie na sile. Koła giełdowe tłumaczą popłoch w dalszym ciągu niepewną sytuacją międzynarodową i groźnemi pogłoskami alarmowemi, szerzonemi, jak mówią, w celach spekulacji. Nabywcy zachowywali taką rezerwę, iż tranzakcje z trudem dochodziły do skutku przy wielkich stratach. Renty straciły od 55 centów do 1 franka 65 cent., akcje przemysłowe straciły od 25 do 50 punktów. Bank Francji spadł o 475 punktów do 8.730 punktów, akcje kanału Suezkiego straciły 575 punktów. (PAT)

Uroczystość robotnicza

w Nowym-Sączu

Uroczyste odsłonięcie sztandaru TUR w Nowym Sączu, połączone z „Dniem Młodzieży", odbędzie się 6 października w niedzielę w Domu Robotniczym.

W ramach uroczystości odbędzie się akademja, o godz. 10-ej przed południem, o następującym programie:

Zagajenie — tow. Eugenjusz Pająk, przew. Oddziału TUR w Nowym Sączu.

Występ orkiestry ZZK i solo tow. Wolstala.

Znaczenie „Dnia Młodzieży" — przemówienie okolicznościowe: t.t. Bórówna i Niemiec.

Występ Rob. Tow. Śpiew. „Echo".

Oda do Młodości Mickiewicza— deklamacja.

Przemówienia: Sek. Gen. Zarządu Gł. TUR z Warszawy tow. Zygmunta Piotrowskiego; delegatów Egzekutywy Okr. TUR z Krakowa, Tarnowa i innych Oddziałów TUR, poczem nastąpi wbijanie gwoździ do sztandaru TUR.

Odegranie sztuki scenicznej przez Teatr Robotniczy pod kierunkiem tow. Turskiego.

Zamknięcie uroczystości przez przewodniczącego Oddziału TUR.

Nowosądecki Oddział TUR gorąco zaprasza Oddziały TUR, Towarzysze w Nowym Sączu pragną przybyłym gościom dać możność zapoznania się z ich wieloletnim dorobkiem na polu nie tylko oświatowym i spółdzielczem, ale i zawodowym i politycznym. We wspaniałym Domu Robotniczym, zbudowanym wysiłkiem zorganizowanych kolejarzy, mieści się własne kino, piękni[illegible] rozbudowana spółdzielnia, skupiająca cały ruch robotniczy z własną orkiestrą, chórem, bibljoteką i t. d.

Przyhywajcie, towarzysze, najliczniej do Nowego Sącza dn. 6 października.

Zarząd Główny TUR apeluje do wszystkich swych oddziałów, głównie na terenie Małopolski, [illegible] wysłania swych delegatów [illegible] roczystość TUR w Nowym Sączu, a inne — dalsze oddziały — bodaj do wysłania odpowiednich pism.

Wiadomości Sportowe

Reflektorem poprzez nasze piłkarstwo

I znów jesteśmy bogatsi o dwa doświadczenia. Osiągnęliśmy zaszczytny wynik z Niemcami. Doczekaliśmy się kompromitacji na odcinku łotewskim. Zarówno we Wrocławiu jak i w Łodzi zaszły wypadki, które dadzą się sprowadzić do wspólnego mianownika. Mieliśmy zupełną słuszność, gdy przed obu spotkaniami domagaliśmy się usunięcia weteranów i wstawienia na ich miejsce sił nowych, młodszych. No, co się okazało? Wolaliśmy o usunięcie z drużyny reprezentacyjnej Bułanowa i Kotlarczyka. Na ich miejsce wysuwaliśmy Dońca i Wasiewicza, a na środkowego napastnika Malczyka. Cieszy nas, iż „debjut" Dońca i Wasiewicza udał się znakomicie. Nie tylko prasa jednogłośnie to przyznaje, ale sam kapitan związkowy zdołał się przekonać, iż rady nasze podyktowane dobrą wolą i życzliwością w stosunku do jego osoby, były słuszne i oparte na objek[illegible] obserwacji.

[illegible]my dalej, ośmielamy twierdzić, iż Malczyk w ataku przeciw Niemcom przyniósłby więcej korzyś[illegible] Szarfke, czy Artur. Kto wie [illegible] zeszlibyśmy z boiska jako [illegible], a w każdym razie z wyn[illegible] [illegible] nierozstrzygniętym. To był błąd, którego można było uniknąć.

A przykład łódzki czego nas nauczył? Że Nawrot, zgodnie z naszą [illegible] opinją, nie nadaje się [illegible] do reprezentacji polskiej, że [illegible]k jest przynajmniej tak dob[illegible] jak o[illegible] był za[illegible] jąć stanowisko kierownika ataku, że w każdym razie Malczyk nadawał się [illegible] stanowisko, a nigdy na lewego łącznika. Okazało się w dalszym cią[illegible] i to również zgodnie z naszą opin[illegible] że Góra nadaje się do reprezenta[illegible]. Forsowaliśmy Gruenberga na środkowego pomocnika [illegible] pełną rację. Sroczyński był najgorszym graczem na boisku. Według opinji graczy krakowskich Gruenberg jest dziśiaj najlepszym środkowym napastnikiem w Polsce. Nie będziemy się sprzeczać o to, czy Wasiewicz jest lepszy. Obaj są młodzi i obiecują [illegible] na przyszłość. Ale w każdym ra[illegible] należało Gruenberga bezwarunkowo wystawić przeciw Łotwie. Mecz byłby napewno wygrany. Cokolwiek [illegible] reprezentacji jednego nie zdoła nikt zaprzeczyć: nawoływania do odmłodzenia składu były słuszne i nadal są aktualne. 6 października gramy z Austrją. Tyły są pewne. Michalski przybędzie jeszcze na rezerwowego obrońcę. Natomiast atak musi ulec rekonstrukcji. Niewątpliwie zrezygnuje z Szarfkego i Knioły. Natomiast wi[illegible] pomyśleć ewentualnie o Smoczku, a w każdym razie o Malczyku. Jesteśmy zdania, że należałoby równocześnie rozegrać drugie spotkanie, choćby z jakimś zagranicznym przeciwnikiem, aby dać możność wypłynięcia młodym graczom. Talentów jest dosyć. Sumujemy nazwiska. Doniec, Wasiewicz, Michalski, Gruenberg, Góra, Walczyk, i inni ze Śląska. Tylko zdecydowanie naprzód. Pierwszy krok zrobiony. Przynajmniej już wiemy, kto się „wykończył" dla reprezentacji i nie będziemy do nich bezwarunkowo powracać. Teraz myśleć tylko o młodszych, świeżych siłach. Bez skrupułów i nieodwołalnie.

M. STATTER.

Tenis

JEDRZEJOWSKA NA 10-TEM MIEJSCU NA LIŚCIE WALLIS MYERS'A. Słynny teoretyk tenisowy Wallis Myers ogłosił już swą listę najlepszych dziesięciu tenisistów i tenisistek świata. Lista ta uchodzi [illegible] za najlepszą oficjalną klasyfikację. Lista przedstawia się następująco:

Kobiety: — 1) Wills - Moody (U. S. A.), 2) Jacobs (USA), 3) Krahwinkel - Sperling (Danja), 4) Stammers (Anglja), 5) Mathieu (Francja), 6) Round (Anglja), 7) Falfrey-Fabian (USA), 8) Scriven (Anglja), 9) Hartigan (Australja), 10 Jedrzejowska (Polska).

Mężczyźni: — 1) Perry (Anglja), 2) Cramm (Niemcy), 3) Crawford (Australja), 4) Austin (Anglja), 5) Allison (USA), 6) Budge (USA), 7) Menzel (Czechosłowacja), 8) Wood (USA), 9) Mc. Grath (Australja), 10) Quist (Australja).

Gry sportowe

HAZENISTKI WARSZAWY POKONANE PRZEZ ZAGRZEB W LUBLINIE. W Lublinie odbył się propagandowy mecz hazeny Warszawa — Zagrzeb, zakończony zwycięstwem hazenistek Jugosławji w [illegible]ku 5:1 (1:1).

Zawody o puhar Gordon-Benneta

Z Moskwy PAT donosi: W czwartek aeronauci Boitard i Cormier (balon „Lorraine"), Guersin i Schelle (balon „Bruxelles") oraz Bertram i Prehm (balon („Alfred Hindenbradt") wyjechali przez Mińsk do Warszawy. Balony przewieziono do Miska, celem wysłania ich zagranicę.

AGNIESZKA SMEDLEY — Z cyklu „MIGAWKI CHIŃSKIE" 3)

Cudzoziemiec w Chinach

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

— Och, pani ma na myśli Chińczyków! — wykrzyknął. — Ale nikt tutaj nie styka się z Chińczykami. Mężczyźni to są podwładni nam urzędnicy, a jedynie kobiety, jakie znamy, to te, które bywają na wspólnych zebraniach, na których nasze panie probują „zbliżyć się" z tubylczą ludnością. Większość naszych mężczyzn zna tylko te Chinki, które trzyma się tu w burdelach na użytek naszych żołnierzy.

Zapytałam pewnego angielskiego „businessmana", jaką jest jego opinja o sytuacji w Chinach. Odpowiedział: — No, Chińczyk to dobry chłop, ale potrzeba mu silnej ręki. Całej tej arogancji, z którą spotykamy się dzisiaj, winien jest Borodin. Ten człowiek miał żelazną wolę — to mu trzeba przyznać. I traktował Chińczyków jak figurki w partji szachów — nie miał dla nich nic, prócz pogardy, a jednak zatruł im umysły. Kiedy tu przyjechałem, można było wziąć Chińczyka za warkocz i sprać go dobrze i jeszcze czuł za to do człowieka szacunek. A teraz... niech pani tylko popatrzy na nich!

Pewna Amerykanka w Pekinie—na wydanym przez siebie podwieczorku — filozofowała, mówiąc sennie przez nos: — Robimy poważny błąd, nie traktując Chińczyków jak dzieci — dobrotliwie, ale stanow[illegible]

Widocznem było, że daje ona wyraz uczuciom pewnego amerykańskiego handlarza pigułek, który uważał się za powołanego do napisania książki, wykazującej nieodwołalnie, że Chińczycy to napół rozwinięta, napół barbarzyńska rasa o umysłach dzieci.

Widziałam jednak jednego Amerykanina, który zdawał się pozostawać w bardzo intymnych stosunkach z jednym przynajmniej Chińczykiem. Było to w Mukdenie. Dwaj amerykańscy handlarze futer siedzieli naprzeciw mnie w hotelowej sali jadalnej. Było to po obiedzie — i jeden z nich napół leżał wyciągnięty pod stołem, zajęty wygodnem dłubaniem przy pomocy ołówka w jednym ze swych zębów mądrości. Wszedł Chińczyk w wojskowym mundurze, a za nim jacyś dwaj mężczyźni. Chociaż handlarz futer nie ruszył nogą, wyjął jednak ołówek z ust na czas dostatecznie długi, aby wymamrotać:

— Cóż, do djabła, generałku, co pan tu robi?

Chiński generał ukłonił się, najwidoczniej trochę tem zdziwiony — i poszedł dalej.

W parę dni później udało mi się poznać Chińczyków — mężczyzn i kobiety różnych rodzajów — ale niewielu z nich tego rodzaju, o jakim wspominali cudzoziemcy. Byli tam kolejarze, którzy zebrali się na tajną konferencję, rozpatrującą możliwość strajku na północy; studenci planujący obchód ku czci czterdziestu towarzyszy, którzy polegli 18 marca 1919 r. w buncie przeciwko Traktatowi Wersalskiemu i przeciw japońskim urzędnikom na północy; kobiety planujące kampanję przeciwko systemowi nałożnic i innym złu, związanemu z chińskim systemem rodzinnym; ludzie z lewego skrzydła Kuomintangu, organizujący masowe demonstracje przeciwko swym rywalom — kongresowi prawego skrzydła Kuomintangu w Nankinie; kilka pisarek chińskich, pracujących w swych prześlicznych starych domach, żądnych zapoznania się z najnowszemi prądami zachodniego świata; poeci i uczeni zrozpaczeni chaosem, pamiętającym w chińskiem życiu i nie widzący żadnej drogi wyjścia; nauczyciele i studenci planujący kampanię oświaty dla szerokich mas... Były to dnie w Pekinie, kiedy miasto oblepiono odezwami i plakatami — i kiedy dziesiątki tysięcy robotników, kobiet i studentów maszerowały przez miasto, aby wziąć udział w masowem zgromadzeniu dla uczczenia pamięci dr. Sun-Jat-sena, albo w zgromadzeniu dla uczczenia studentów, którzy padli osiemnastego marca.

We wszystkich tych czynnościach i demonstracjach w Pekinie zobaczyłam jednego tylko samotnego cudzoziemca: niemieckiego turystę, który przypadkiem znalazł się na skraju masowego zgromadzenia w „zakazanem mieście" — i zdumiony i rozentuzjazmowany stał, fotografując.

Pewnego wieczoru wracałam z chińskiego zebrania. Towarzyszył mi chiński profesor z Pekińskiego Uniwersytetu.

— Nie cierpię chodzić blisko tej dzielnicy — zauważył, gdy zbliżaliśmy się do dzielnicy Poselstw, przez którą musieliśmy przejeżdżać. Przerwały mu dzikie wrzaski z poza jakiegoś ogrodzenia. Przejechaliśmy koło tego ogrodzenia. Wewnątrz cudzoziemcy zorganizowali walkę zapaśniczą. Minęliśmy ich w milczeniu. Wrzaski widzów słychać było jeszcze z odległości dwuch ulic.

Tabela loterji

12-ty dzień ciągnienia IV-ej klasy 33 Loterji Panstw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Po 10.000 zł. 21890 32722 248[illegible] 73427 79166 82866 10932 116104.
Po 5.000 zł. 65773 76523 88168 103264 151764 165378.
Po 2.000 zł. 8825 34744 [illegible] 59428 59528 69870 61981 87064 102896 106502 108585 1110654 114230 114542 13004 133737 143633 161278 180948 181239.
Po 1.000 zł. 8910 10885 [illegible] 79222 89279 89671 91987 105499 112854 118637 123647 134473 136295 137686 141698 143729 151377 152892 160741 161902 176569 177998 181078 181093 182609 184994.

Wygrane po 200 zł.

391 404 516 59 659 784 878 1205 19 929 66 89 2131 41 392 883 922 3037 57 163 210 372 421 677 796 955 [illegible] 132 270 399 537 771 874 5174 80 254 309 24 29 739 804 6132 [illegible] 71 7003 188 204 458 915 8307 432 42 788 809 53 9157 370 497 524 88 [illegible] 30 49 817 29 78 10096 152 93 236 [illegible] 68 765 909 11007 34 245 48 384 [illegible] 512 708 855 12107 72 93 390 513 13105 18 66 249 416 518 924 14011 [illegible] 93 355 446 62 500 2 48 56 653 [illegible] 15194 417 501 59 862 16275 324 51 72 80 449 532 658 960 17220 866 18365 418 621 764 19070 81 99 309 608 933 20085 152 641 829 921 21133 513 26 93 697 743 22033 112 219 27 768 804 66 23015 33 125 34 84 347 404 38 548 94 652 767 90 827 934 57 24006 234 40 315 403 36 641 793 894 25053 193 201 41 337 52 455 96 626 73 840 960 26044 55 83 240 86 312 97 476 768 85 832 905 30 27022 156 230 60 61 305 29 488 646 90 731 72 804 33 967 28094 190 200 18 487 507 721 829 67 916 39 29036 61 125 39 359 405 34 96 520 54 92 607 72 99 904 66 30144 47 213 23 401 26 379 600 713 55 819 30 31463 502 43 867 32045 89 [illegible] 6 116 2[illegible] 551 6 [illegible] 235 39 473 551 837 43 943 34054 78 371 440 35201 63 333 411 35 500 601 720 53 810 52 924 43 36099 155 286 410 33 89 77 [illegible] 999 37075 297 388 461 91 513 [illegible] 692 822 38054 283 425 615 23 4[illegible] 39171 227 311 653 791 800 1[illegible] 40154 78 214 97 368 81 634 910 [illegible] 14 40 236 79 310 50 460 66 72 619 705 32 891 936 42013 181 288 409 30 603 [illegible] 206 18 58 657 84 841 916 [illegible] 376 465 524 53 98 607 29 37 99 46179 489 575 731 41 872 47112 13 23 289 333 410 59 513 39 754 58 [illegible] 183 84 214 373 426 47 61 66 519 742 925 51 49066 129 75 80 221 53 311 31 438 71 96 576 907.

50034 86 244 60 824 89 511 721 41 62 51008 31 47 48 151 84 285 374 95 518 38 610 90 98 [illegible] 82 911 [illegible] 318 511 665 769 934 58068 132 49 284 390 838 748 98 886 946 [illegible] 168 70 201 55 348 588 71 770 55317 405 17 58 511 689 90 700 88 805 33

932 40 56220 328 56 62 414 648 78 [illegible] 79 775 806 903 57 78 86 [illegible] 43 571 760 75 959 58076 95 220 36 767 899 920 54 57 59160 92 22[illegible] 412 575 696 779 937 77

[illegible] 99 145 373 608 34 82[illegible] [illegible] 854 88 450 55 613 29 841 54 62157 497 503 07 18 50 97 746 [illegible] 49 68 151 214 825 621 92 790 98 [illegible] 64808 76 80 679 82 723 50 79 846 [illegible] 55 392 488 646 782 802 66216 850 [illegible] 620 78 67009 181 268 450 669 698 906 18 64 68043 54 87 75 112 27 204 07 374 582 696 742 45 55 874 985 69148 328 75 493 570 683 705 14 20 24 52 99 978

[illegible] 217 82 349 510 38 55 68 902 53 71084 48 154 72 309 56 487 510 24 922 72019 85 144 64 226 31 321 486 45 587 628 60 750 79 808 37 [illegible] 73177 215 74 802 61 86 482 907 46 75 74141 97 211 817 38 57 510 37 90 407 45 809 84 927 50 75061 149 [illegible] 88 404 16 24 544 687 736 679 91 [illegible] 76218 49 66 895 77071 188 238 [illegible] 83 482 548 68 728 822 41 78020 [illegible] 434 74 94 501 639 721 24 [illegible] 79029 51 62 87 95 110 214 [illegible] 496 578 619 879 980

80056 105 25 241 219 79 509 58 718 [illegible] 992 81047 78 79 225 324 86 444 [illegible] 45 66 88 641 796 820 988 82094 135 40 67 898 412 72 548 640 709 889 946 90 83202 307 26 89 464 715 [illegible] 98 84003 70 98 118 376 92 [illegible] 86 617 749 821 72 980 85150 366 [illegible] 85 624 737 873 86024 26 282 [illegible] 62 528 877 85 934 53 87012 195 [illegible] 874 480 528 873 976 88114 207 [illegible] 24 341 455 685 96 774 8[illegible] [illegible] 212 71 288 127 61 611 74 700 876 972

90014 87 102 33 42 91 209 47 414 50 [illegible] 66 974 91205 74 42 481 507 08 81 666 84 779 847 961 98 92149 68 282 843 479 82 98 518 44 649 68 716 73 824 971 77 90 93018 48 227 485 40 515 27 648 76 842 92 902 98 94078 242 468 868 618 20 819 98 95038 739 482 800 772 909 20 96114 278 305 18 167 638 82 786 930 72 97023 166 272 104 47 567 82 639 759 92 98026 49 108 64 213 97 867 71 454 687 602 18 722 865 60 81 98 99091 284 310 401 28 545 48 76 890 982 49

100006 39 76 595 690 823 966 101199 93 95 275 313 412 50 534 85 691 860 64 [illegible] 02078 199 560 756 829 40 963 [illegible] 198 254 433 72 609 789 929 57 [illegible] 411 541 51 600 952 [illegible] 19 31 3[illegible] 21 543 [illegible] 668 786 91 820 [illegible] 107321 36 98 401 94 974 108117 43 419 [illegible] 501 26 639 89 93 [illegible] 29 36 75 361 65 531 73 655 65 764 96 876 904 73 110009 90 156 83 399 461 [illegible] 25 52 745 75 983 111191 205 30 430 [illegible] 114048 159 238 367 502 623 115013 42 147 54 88 204 42 401 549 69 651 96 732 40 822 70 85 116052 109 288 [illegible] 50 807 901 29 76 117060 138 [illegible] 383 513 75 91 667 [illegible] 2 885 938 84 118004 218 65 332 51 87 [illegible] 737 57 864 981 119047 62 [illegible] 789 887 954 120075 149 83 92 212 56 [illegible] 733 850 69 80 906 [illegible] 135 39 210 338 421 523

[illegible] 85 741 916 122042 307 33 458 69 625 31 58 775 947 123046 336 83 412 541 759 124071 74 93 144 70 236 96 301 45 [illegible] 440 537 80 738 866 86 125014 122 79 85 430 52 69 560 635 752 958 126009 [illegible] 839 97 132047 155 6[illegible] [illegible] 2 23 358 634 54 788 811 74 917 [illegible] 69 134175 274 91 381 470 61 557 [illegible] 68 744 893 909 1 289 135038 294 322 27 69 71 95 556 602 734 40 840 939 54 71 137091 265 432 584 89 623 [illegible] 952 90 138025 60 130 62 217 386 91 440 73 86 540 99 644 903 139045 [illegible] 5 71 610 1[illegible] 50 234 98 [illegible] 17 63 142016 17 91 189 214 99 313 693 763 878 906 98 143069 105 [illegible] 78 665 706 49 87 970 144027 36 44 73 204 18 51 505 684 704 863 145142 [illegible] 331 86 410 15 94 524 664 757 99 [illegible] 146119 270 90 408 90 581 610 14 829 [illegible] 147247 50 318 61 436 41 560 839 45 51 905 7 58 148019 38 74 226 80 412 15 568 98 737 70 893 19164 245 527 54 95 654 96 725 52 941 64 99 150025 32 33 39 43 56 177 271 92 528 64 61 68 689 15214 415 56 59

153179 64 213 82 385 426 503 31 77 96 600 22 88 706 84 55 163149 425 505 762 94 98 154217 359 528 613 762 155094 249 62 71 398 86 552 80 92 683 765 155114 90 202 317 456 95 653 797 822 906 54 84 157011 [illegible] 248 70 305 55 56 69 440 59 512 53 684 737 94 867 84 909 75 158046 58 233 78 316 54 404 92 [illegible] 89 159139 42 61 508 23 [illegible]

160095 210 369 410 690 718 90 161004 47 164 258 439 628 52 67 [illegible] 52 814 49 83 162232 48 491 871 [illegible] 163232 61 327 424 77 723 93 [illegible] 164142 263 446 620 68 96 627 [illegible] 2 119 5[illegible] 2 651 8[illegible] 918 73 166143 368 514 691 712 842 93 985 167000 34 48 67 156 762 326 64 77 168460 543 636 88 849 904 63 169104 91 286 99 310 22 437 74 86 528 29 84 170030 52 179 90 222 43 [illegible] 031 710 56 855 94 966 171046 [illegible] 89 774 806 849 172165 208 29 529 79 494 49 52 87 583 820 57 754 99 852 94 173079 15258 206 26 315 [illegible] 599 644 717 23 174008 90 127 65 [illegible] 359 84 495 594 641 814 175080 183 674 703 66 904 176026 142 78 286 97 346 437 531 627 83 99 730 59 874 907 43 177118 46 219 306 74 448 [illegible] 823 901 35 178277 332 34 72 [illegible] 802 179132 51 69 92 202 58 451 [illegible] 678 83 715 35 54 845 66.

180320 29 414 45 947 181054 104 204 82 342 54 70 412 14 18 749 822 914 182244 68 37 441 67 698 709 40 50 886 950 183278 307 86 [illegible] 909 18406 186 95 462 510 816 68 804 [illegible]

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

38 995 1225 379 433 820 992 2858 747 3237 861 375 824 4410 572 [illegible] 379 445 70 600 6048 689 859 [illegible] 171 681 8420 9117 230 974 10138 73 840 11242 35 366 702 12132 727 79 865 980 13084 250 343 438 744 868 14106 439 15289 412 16219 484 [illegible] 707 17295 18449 648 917 19063 [illegible]

66 20063 834 21140 512 48 54 963 22165 271 450 546 88 682 892 23398 24105 36 381 444 25012 85 76 284 314 64 571 74 689 42 730 26074 185 51 440 520 616 796 27220 97 544 621 45 28106 58 272 78 704 800 988 30417 508 645 700 847 997 31197 736 32081 384 448 94 525 768 33129 277 386 680 819 34394 575 753 74 980 28 35497 532 706 912 97 36586 90 606 738 37214 38176 277 328 92 500 85 39627 725 43 838 77 944 40028 98 192 315 622 50 61 804 41294 795 829 935 43028 422 783 48150 804 607 70 788 44059 96 121 476 519 90 781 827 929 45832 960 46087 97 47129 676 821 97 48537 56 59 701 806 43 49039 188 568 87 645 96 714 32 914

50147 289 483 773 998 51006 21 110 14 549 613 52179 301 516 38 763 91 812 909 53015 64 108 950 54119 229 383 491 681 729 942 55011 440 578 56175 754 874 947 92 57068 519 816 957 58340 658 81 825 36 921 59625 704 857 60976 463 611 924 61984 62182 759 854 906 40 63040 70 375 882 94 64537 711 818 35 87 949 65098 813 908 66069 280 336 61 520 780 974 67430 562 786 839 901 47 68083 832 62 627 53 69047 149 235 764 70085 288 777 71072 79 216 08 903 28 60 72326 98 73334 412 502 81 411 701 887 74112 361 82 414 51 542 57 85 761 75088 141 74 398 689 770 900 76043 63 163 260 499 304 685 56348 86 77054 182 260 97 449 78049 50 98 295 79156 96 237 82 471 80402 21 782 854 81092 158 203 344 83128 254 306 88 516 24 671 83688 723 85 958 84132 266 816 68 85120 918 623 706 917 86067 243 328 706 87098 495 88219 66 379 758 968 85 89412 772 887 957 90197 219 502 606 66 772 889 987 91109 22 412 84 511 616 864 960 92042 96 139 379 82 414 638 736 40 51 901 12 93141 962 94056 129 58 219 421 617 52 68 80 761 64

95015 80 140 448 96003 20 221 507 609 947 97061 112 249 359 853 98041 387 610 808 99036 345 645 56 82 928 73 100043 414 544 71 744 10295 385 477 90 538 708 870 102000 120 304 81 522 75 815 976 103037 166 82 390 648 703 824 104595 940 105158 70 93 620 968 106640 107479 620 816 48 108090 104 285 433 567 865 73 109047 57 266 110266 316 573 825 35 111028 76 134 580 606 85 112175 92 753 113144 410 556 114080 143 308 44 417 42 115275 305 18 626 818 116186 246 63 502 63 684 708 967 117010 23 159 234 485 810 972 96 118007 11 97 160 441 119028 57 196 717 66 120140 45 441 609 25 879 121095 339 96 628 44 97 739 61 66 122019 118 325 56 92 428 723 40 123307 911 20 31 66 87 124163 265 311 65 88 539 639 125029 920 126061 383 688 127325 892 128015 135 641 981 129100 257 330 49 431 529 616 845 85.

130902 131844 132163 91 97 228 94 379 133212 373 519 34 75 636 981 134009 247 431 524 626 135066 82 187 225 589 868 990 136213 334 460 714 878 910 80 137259 304 504 76 602 60 857 138763 139268 578 97 607 783 927 140114 495 878 141363 74 142037 69 456 57 542 725 992 143152 239 342 577 671 144258 686 145468 563 693 146304 53 508 626 836 147475 687 721 73 836 148582 605 149005 704 861 950 150011 55 184 500 151028 215 82 420 63 737 829 152162 91 327 47 49 57 69 592 729 153115 205 439 695 729 69 873 154278 155036 181 526 691 756 845 924 71 156017 194 324 542 659 725 71 157322

407 710 893 966 158241 51 481 563 764 809 159248 86 392 587 160351 432 551 691 760 838 161225 530 34 691 960 162454 72 517 163788 321 64 91 497 626 164365 308 96 671 78 978 165161 71 483 578 79 770 813 66 908 166097 386 618 20 780 805 69 912 50 167051 169 308 65 716 988 168041 68 512 625 918 44 169011 180 285 461 673 83 95 887 170043 241 433 847 171103 40 809 911 56 172038 649 52 889 173015 476 686 869 174429 589 665 92 728 175131 57 341 47 429 504 76 645 176066 250 376 790 847 67 910 32 177006 185 572 709 178052 98 361 420 69 882 976 179086 977 180167 786 981 181045 186 233 49 182004 84 136 210 30 382 602 [illegible]

50 tysięcy złotych
padło dnia 12 września
na Nr. 24068
w Kolekturze Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

IV ciągnienie

Główne wygrane

Po 10.000 zł. 36815 68437 71190 81649 140350.
Po 5.000 zł. 31990 46086 48200 79246 135758.
Po 2.000 zł. 8153 8044 17748 [illegible] 33156 34649 36240 44220 46561 48324 71087 80483 89344 95549 102455 103319 103511 106920 108512 109874 111778 113281 117790 119150 128928 131950 142762 162284 164303 172259 173626 173738.
Po 1.000 zł. Nr.: 3683 5144 13340 13376 14828 20047 21324 49430 [illegible] 65401 69975 96528 97287 98101 1[illegible] 140794 140964 142410 [illegible]15 142675 149748 [illegible] 263191 164617 163276 166519 [illegible] 177284 178054 178081

Wygrane po 200 zł.

397 1074 471 712 836 2442 94 3320 4569 767 813 5420 [illegible] 60[illegible] 510 72 635 735 868 7023 647 8041 252 9159 72 270 75 10240 542 623 95 11265 996 12481 651 801 61 912 13228 651 14002 196 204 822 15429 16007 495 612 824 33 17583 715 843 956 18231 [illegible] 451 668 700 33 888 931 20206 4[illegible] 21749 961 75 22493 574 760 88 [illegible] 453 583 735 65 832 24194 269 61 [illegible] 25188 304 612 26187 493 702 824 27345 431 46 65 513 28086 108 16 [illegible] 446 518 29071 195 585 832

30046 817 310007 338 558 612 [illegible] 32085 786 806 48 33016 287 522 [illegible] 34084 227 59 693 757 16 35152 519 69 79 999 34798 37477 597 737 38134 [illegible] 541 73 679 885 39060 214 309 849 937 [illegible] 20 904 44189 33 448 593 45118 370 599 645 768 4141 2 430 779 47102 279 425 658 48410 77 847 49045 117 276 304 40 50 889 50292 94 562 640 53 [illegible] 140 53 51192 473 637 896 941 [illegible] 165 386 406 515 953 60 [illegible] 226 467 583 707 19 972 54052 3[illegible] 599 618 49 54 967 55051 164 242 617 726 56169 350 524 656 63 65 875 [illegible]

452 598 630 63 76 921 8099 113 334 654 94 59179 218 40 377 768 894

60115 480 681 61331 506 25 792 973 62318 526 659 852 97 63178 214 61 405 27 518 4206 330 419 905 35 65002 144 204 354 640 918 66059 77 767 67183 387 468 85 550 837 90 68038 78 521 84 602 924 58 69046 74 259 118 842 91 933 73041 736 883 74394 411 986 75430 39 850 76500 718 822 926 77032 78 331 739 40 961 78032 357 548 71 75 804 81 89 953 98 79109 95 212 563 605 80021 282 617 726 80 81249 605 32 962 82107 80 202 427 521 941 83064 627 724 58 838 84138 368 493 538 829 87 85007 114 243 30 414 725 871 979 86006 276 373 400 584 687 815 47 972 87228 313 852 88649 90462 96 807 73 91165 243 501 757 93162 450 524 689 938 93243 372 532 80 702 9[illegible] 537 642 775 946 95049 84 373 447 691 809 86 96096 279 91 339 485 520 [illegible] 840 97214 73 321 400 68 599 865 771 935 98054 61 143 206 433 60 577 680 852 901 99081 114 296 39 369

100619 80 741 45 57 99 826 928 93 101084 594 96 656 872 83 102230 439 51 515 768 904 103084 270 439 56 622 80 104176 215 518 760 66 800 105013 224 25 90 624 87 782 880 106117 65 404 54 113 869 107313 432 685 984 108199 663 808 109240 398 427 718 110462 94 645 111098 214 38 90 441 780 982 112208 356 649 113323 619 22 80[illegible]

114144 840 629 865 115176 477 808 918 116215 437 742 824 40 117000 70 53 124 268 354 474 844 118181 322 45 66 119014 385 120168 408 688 725 [illegible] 40 864 6[illegible] [illegible]2 121 4[illegible] 871 672 78 768 124087 110 210 57 [illegible] 125721 953 126132 37 298 655 657 338 83 127000 17 83 149 270 321 419 128162 72 280 87 734 68 991 129063 276 10 17 18 739 90 819 997

130108 88 208 16 80 808 29 917 131183 85 281 87 370 472 552 768 927 132010 92 254 360 520 90 133038 221 508 25 49 84 728 134052 128 86 384 436 748 52 135126 63 54 364 62 475 505 44 669 136061 62 293 610 86 742 86 851 137426 55 669 83 965 138061 86 811 42 551 83 785 808 981 139280 870 71 692 709 32 880 982 140122 621 945 141002 411 542 71 865 142209 411 984 143244 843 80 651 805 144089 216 46 373 145067 454 708 931 85 146173 228 58 792 449 57 910 147245 884 423 148089 966 149105 233 580 586 879 67 989 98 150219 410 539 151614 64 706 894 961 64 96 152119 31 842 153192 209 19 314 437 500 710 48 154044 168 550 640 751 858 927 79 155218 381 55 490 611 723 24 156148 710 875 968 157045 111 332 516 671 949 70 158110 423 62 159057 221 402 549 812 76 160100 518 30 815 78 919 161058 817 765 977 162119 85 400 64 698 697 916 163153 351 791 164080 252 451 682 745 89 165042 91 916 166272 436 50 67 660 65 824 167839 411 48 528 679 971 82 168021 84 557 948 72 169010 146 98 785 496 622 818 60 928 170219 342 806 303 93 171248 496 854 172007 272 638 909 14 173074 288 86 466 899 174287 349 439 588 44 774 175156 229 78 301 61 684 762 75 870 61 934 176638 948 177088 232 829 561 80 731 88 369 178089 186 96 807 46 64 467 786 179004 184 201 828 681 180086 87 198 266 316 41 48 54 622 865 80 916 181085 250 826 84 907 182165 295 314 828 183109 27 43 59 469 846 931 184263 308 572 773 822

Komisarskie Ubezpieczalnie Społeczne gniazdem korupcji i nadużyć...

Ubezpieczalnia Społeczne były codziennym prawie przedmiotem [illegible] ataków ze strony prasy burżuazyjnej wówczas, gdy rządzone były autonomicznie przez przedstawicieli ubezpieczonych robotników. Dziś, kiedy zniesiono w nich wszelką autonomję, — STAŁY SIĘ PRAWDZIWEMI GNIAZDAMI WSZELKIEGO RODZAJU NADUŻYĆ I KRADZIEŻY. Niema prawie dnia, ażeby w tej czy innej Ubezpieczalni nie ujawniło się jakieś nadużycie, jakaś kradzież, defraudacja, sprzeniewierzenie. Dopiero co czytaliśmy o procesie, który odkrył ropiejące gniazdo nadużyć w Krakowskiej Ubezpieczalni Społecznej i to od samej góry począwszy, od b. Komisarza i Dyrektora p. Kolklewicza, którego dziś za jego „sanacyjną działalność" pociąga podobno prokurator do odpowiedzialności.

We Lwowie, dokąd ustawicznie zjeżdżają komisje lustracyjne — [illegible] jako jednego ze sprawców nadużyć b. Inspektora Kontroli Dyńskiego, ale równocześnie jego przełożony, który przecież powinien odpowiadać za to, co się działo w jego resorcie, p. Janicki, — otrzymał jedynie... odprawę w sumie 15.000 zł.

Dlaczego to dziś ta sama prasa burżuazyjna, która tak napastliwie odnosiła się dawniej do Kas Chorych, — milczy wobec popełnianych nadużyć z chwilą, gdy dokonują się one pod okiem mianowanych przez rząd komisarzy?!

Życie codzienne

Wiadomości z całego kraju

SPRYTNE PODRZUCENIE. — Na dworzec w Przemyślu, gdy tłumy zwolnionych z wojska opuszczały miasto, przybyła jakaś dziewczyna z dzieckiem i, odszukawszy jakiegoś żołnierza, jak się okazało, ojca tego dziecka, dała mu dziecko do potrzymania „na chwilę" i... zniknęła. Żołnierz pojechał z dzieckiem.

BOMBA W SKLEPIE. — W Kaluszu, do sklepu Bernarda Fuchsa wrzucono bombę, która nie eksplodowała. Parę dni temu Fuchs otrzymał list, domagający się wpłacenia tysiąca złotych.

ZEMSTA. — Na polach pod [illegible] Olganów, pow. stopnickiego, Jan Orkisz uderzył kilkakrotnie kamie[illegible] w głowę Dymitra Masiurnaka, [illegible] jając go na miejscu. Orkisz do[illegible] morderstwa z zemsty za to, że Masiurnak w roku 1932 zamordował mu ojca i zranił siostrę. Zabójcę aresztowano.

OKROPNY CZYN FURJATKI. — 23-letnia Paulina Szymczykowa, mieszkanka osady Krzywoczyn, w gm. przewłockiej, w ataku szału usiłowała udusić swego męża, a kiedy jej się to nie udało, podpaliła słomiany dom. Następnie chwyciła siekierę i uciekła do lasu. Od płonących zabudowań, zajęły się sąsiednie budynki. Jedynie [illegible] wytężonej akcji ratunkowej zdołano ogień [illegible].

ZAGADKOWE SAMOBÓJSTWO KONSULA. — W Łodzi popełnił zamach samobójczy konsul austrjacki p. Erkardt Richter. Postrzelił się w okolicę serca i leży w szpitalu w ciężkim stanie. Przyczyna — nieznana.

STRASZNE SAMOBÓJSTWO. — Na linji kolejowej Herby — Gdynia za stacją Herby Stare, znaleziono zmasakrowane zwłoki 17-letniej Anny Pawłowskiej, która rzuciła się pod pociąg. Przyczyna samobójstwa — nieznana.

SAMOBÓJSTWO ŻOŁNIERZA. — W Zambrowie popełnił zamach samobójczy strzelec 71 p. p. Józef Smolaga. Strzelił sobie z karabinu w głowę i jest ciężko ranny. Powodem były [illegible].

FAŁSZYWE KARTY DO GRY. — W Wilnie władze wpadły na ślady szeroko zakreślonej afery produkcji fałszywych kart do gry, które były sprzedawane w kilkunastu miastach. Falsyfikaty w fałszywych banderolach opatrzone były firmę fabryki „Piatnika".

HULBERT FOOTNER 67

Niebezpieczny ładunek

Z upow. autora przełożyła Wacława Komarnicka

„Sophie to zrobiła! Sophie to zrobiła!" twierdził Adrjan. „Bała się, iż Horacy zauważy, że Celia kocha się w Emdu! To omało nie wyszło na jaw wczoraj wieczorem. Musiała działać szybko, zanim Horacy zmądrzeje i zerwie zaręczyny!"

Celia osłupiała na to potworne oskarżenie. „To kłamstwo!" wrzasnęła Sophie. „Nie wiem nic o truciznach!... Czy muszę wysłuchiwać okropnych obelg tego człowieka?" zwróciła się do nas wszystkich.

„Jestem zwolenniczką francuskiego systemu, który pozwala każdemu wypowiedzieć się", odparła sucho Mme Storey. „Prawda sama wypłynie na wierzch!"

Sophie uciekła się do głośnego płaczu. Celia zaczęła ją pocieszać. Bladość twarzy świadczyła o rozprężeniu wewnętrznem. Było to straszliwe wtajemniczenie dla tej niedoświadczonej dziewczyny.

„Kto ostatni widział Horacego przy życiu?" zapytała Mme Storey. Zwróciła się do Martina. „Zostawiłyśmy go z panem wczoraj wieczorem około wpół do dwunastej".

„Wyszedłem od niego w kilka minut potem", wyjaśnił Martin. „Powtórzył swoje postanowienie nieopuszczania pokoju nazajutrz".

„Czy mówił coś o kąpieli?"

„Nie".

W tej chwili wrócił Les z Beatonem, służącym Horacego Lagheta. Beaton był to niewielki, starszy już człowieczek z łagodną, dobrotliwą twarzą. Podejrzenia nigdy nie kierowały się przeciw niemu.

„Beatonie", rzekła Mme Storey, „kiedy po raz ostatni widzieliście swego pana?"

„Wczoraj wieczorem, kiedy pomagałem mu ubierać się do obiadu, proszę pani".

„A co było dziś zrana?"

„Słyszałem, jak przechodził obok moich drzwi kilka minut przed siódmą, proszę pani. To była jego zwykła pora. Przechadzał się zawsze kilka minut po pokładzie, zanim szedł do pływalni. Ale nie widziałem go. Wszedłem, aby przygotować, jak zwykle, ubranie..." Beaton zawahał się. Mme Storey spytała więc:

„I cóż się wtedy stało?"

„Mniej więcej o wpół do ósmej pani Dare podeszła do drzwi i pytała o niego, proszę pani".

Wszystkie oczy zwróciły się na Sophie.

„Cóż z tego? Cóż z tego?" zawołała Sophie wyzywająco. „Pytałam o niego, Beaton powiedział mi, że poszedł do pływalni, wróciłam więc do siebie, to wszystko".

Beaton zrobił szczególną minę. Mme Storey zapytała więc: „Beatonie, czy możecie potwierdzić fakt, że pani Dade wróciła do swego pokoju?"

„Nie, proszę pani", odparł Beaton z pewnem ociąganiem się. „Nie wróciła do swego pokoju. W każdym razie nie poszła tam wprost".

„A nie mówiłem?" zawołał Adrjan.

„Dziwne mi się wydało, że tak wcześnie przychodzi do pana Lagheta", ciągnął dalej Beaton, „uchyliłem więc drzwi i wyjrzałem. Poszła wzdłuż korytarza do głównych schodów i tam znikła mi z oczu. Nie mogę przysiąc, że poszła na dół, ale w każdym razie nie pokazała się więcej".

„Napewno poszła na dół!" zawołał Adrjan. „Ona ostatnia widziała żywego Horacego!"

„Nie widziałam go!" odparła Sophie. „To prawda, że zeszłam na dół do pływalni, ale Horacego tam nie było. Wróciłam więc do swego pokoju".

„Czy nie wydało się pani dziwne, iż Horacego nie było w pływalni mimo to, że Beaton powiedział pani, że on tam poszedł?" zapytała Mme Storey.

„Nie. To jego jacht. Może chodzić, gdzie mu się podoba".

„Czy ktoś widział, jak pani wracała do swego pokoju?"

„Nie. Celia spała jeszcze u siebie".

„Dlaczego było pani tak pilno zobaczyć Horacego?" spytała łagodnie Mme Storey.

„To nie pani rzecz!" odcięła się Sophie.

„Och, matko!" szepnęła zrozpaczona Celia. „Nie mamy przecież nic do ukrywania!"

(C. d. n.)

KRONIKA KRAKOWSKA

Dzieci trują się niebezpieczną rośliną

Przed kilku dniami donosiliśmy o wypadku masowego zatrucia dzieci szkolnych w Wieliczce owocami bilunie (datura stramonium). Podobny wypadek zatrucia dziecka tą zdradziecką rośliną wydarzył się znowu w Krakowie.

Mianowicie do ambulatorjum Pogotowia Ratunkowego przywieziono 6-letnią Florentynę Kopiejko, zamieszkałą przy ul. Gromadzkiej 9, która zjadła znalezione na polach pod Krakowem pestki tej trującej rośliny.

Dziewczynę, po wstępnych zabiegach, przewieziono w stanie groźnym do szpitala św. Ludwika. Zatrucie bieluniem objawiło się u Kopiejkównej przedewszystkiem w szale wesołości. Nieszczęśliwe dziecko wiło się ze śmiechu na po- [illegible]

Zmarł w drodze do pracy

W piątek rano wezwano pogotowie ratunkowe na stację Grzegórzki, gdzie na torze kolejowym [illegible] ul. Rzeźniczej został potrącony przez lokomotywę robotnik, 26-letni Stanisław Jastrzębski, odnosząc kontuzje na całem ciele. W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Nagły zgon

W czwartek w południe zasłabł nagle na ul. Długiej 60-letni Izak Reifen. Przechodnie zawezwali Pogotowie ratunkowe, którego lekarz stwierdził zgon.

Przyczyna śmierci — nieznana.

Nieszczęśliwy wypadek

W piątek rano wezwano Pogotowie ratunkowe na ul. Krakowską, gdzie robotnik nieznanego nazwiska, udając się do pracy nagle zasłabł.

Przed przybyciem Pogotowia zmarł. Zwłoki przewieziono do zakładu Medycyny Sądowej.

Samobójstwo

We czwartek wieczorem wezwano Pogotowie ratunkowe na ul. Kościelną 65, gdzie Ant. Drążkiewicz usiłował popełnić samobójstwo przez wypicie nieznanego płynu. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewiozło go do szpitala Ubezpieczalni Społecznej. Powody samobójstwa — nieznane.

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Marzące usta".
APOLLO: „Kaprys hiszpański".
ATLANTIC: „Tajemnicza dama" i „Bez nazwiska".
PROMIEŃ. „Nędznicy" 2 serje razem.
STELLA „Świat się śmieje".
SZTUKA. „Urojony świat".
ŚWIT: „Pat i Patachon jako jazzbandziści".
UCIECHA: „Mała mateczka".
WANDA: „Dla ciebie tańczę".

CO GRAJĄ W TEATRACH LWOWSKICH.

TEATR WIELKI: Sobota, niedziela, poniedziałek 8 g. wiecz. „Muzyka [illegible]".

Wtorek 8 g. wiecz. „Wyzwolenie" (premjera).

Z miasta

WŁAMANIE.

Aresztowano Tadeusza Rzepkę, lat 29, robotnika bez zajęcia i stałego miejsca zamieszkania i Rudolfa Święcha, lat 26, robotnika, bez zajęcia, zam. przy ul. Duchackiej 7, za włamanie się przy pomocy łomu do mieszkania przy ul. Straszewskiej 18, skąd skradli kasetkę z pieniędzmi i płaszcza letni, portomonetkę z pieniędzmi czeskiemi i dwa budziki, ogólnej wartości 400 zł.

Na to nadszedł właściciel mieszkania i zawezwał policję, która [illegible]

[illegible]

Jedyna okazja popływania w basenie Polskiej YMCA w specjalnie filtrowanej wodzie w odpowiedniej temperaturze, pod okiem fachowego in- [illegible]

Kino Muzeum dla T.U.R.

W niedzielę, 22 b. m., o godz. 7 wiecz., wyświetla kino Muzeum dla T. U. R. wspaniały podwójny program.

1) arcydzieło filmowe p. t. „Serce olbrzyma". W roli głównej Wallace Beery, Ricardo Cortez i inni.

2) „Flip i Flap", wspaniała farsa ulubionych komików ekranu. Ponadto doskonały tygodnik „Foxa".

Bilety wcześniej można nabyć w bibljotece T.U.R., Sławkowska 12, a w niedzielę od godz. 10 rano przy kasie kina Muzeum, ul. Smoleńsk 9.

[illegible]

Radjo krakowskie

Niedziela, 22 września.

9.00 Audycja poranna. 9.50 Program. 10.00 Nabożeństwo z kościoła Metropolitarnego w Poznaniu 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 „Lord Paradoks na cenzurowanem" pióra W. Góreckiego. 12.15 Poranek muzyczny. Wykonawcy: ork. symf. P. R. pod dyr. S. Nawrota i I. Haendlowna (skrz.). W przerwie o godz 1800—1320 teatr wyobraźni, nadaje fragm. słuchowiskowy p. t.: „Król Jeleń" Carlo Gozzi'ego w oprac. dr. Edwarda Boye. 14.00 „Dodo" — nowela Bruna Szulca. 14.20 „Godzina życzeń" płyty. 15.00 Porady weterynaryjne wygł. Z. Olszański. 15.10 Muzyka z płyt. 15.25 „Mieszkanie i kwiaty" wygł dr. S. Ziobrowski doc. U. J. 15.35 Słuchowisko wiejskie „Na gruncie" w oprac. Z. Nadratowskiego. 16.00 „Jak się uczył Stephenson" djalog dla dzieci starszych Benedykta Hertza. 16.15 Miniatury kwartetowe w wyk. Krakowskiego kwartetu smyczkowego: pp. Eibenschutz, Peters, Schleichkorn, Macalik. (Na wszystkie rozgłośnie). 16.45 Koncert chóru [illegible]anego Stow. śpiew. „Harmonja" w Mysłowicach pod dyr. A. Bonczka. 17.00 Muzyka taneczna w wyk. zespołu S. Rachonia. 17.40 „Migawki regjonalne". 18.00 Transmisja z Warszawy: recit. fort. Jonasówny. 18.30 Teatr wyobraźni nadaje słuchowisko p. t. „Dziwny sen pana Łukasza" pg. B. Prusa w oprac. S. Balickiego. 19.00 Program na dzień następny. 19.10 Koncert reklamowy. 19.25 Wiadomości sportowe lokalne. 19.30 Czajkowski: Romeo i Julja — uwertura (płyty). 19.45 „Co czytać" nowości literackie. 20.00 Koncert w wyk. ork. symf. P. R pod dyr. J. Oziminskiego z udziałem [illegible] (śpiew). 20.45 Wyjątki z pism J. Piłsudskiego. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 „Na wesołej fali lwowskiej". 21.30 „U spartan słowiańskich" felieton wygł. dr. St. Rospond. 21.45 Wiadomości sportowe. 22.00 Muzyka taneczna w wyk. Małej ork. P. R. pod dyr Z. Górzyńskiego. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05 Muzyka popularna z płyt.

Repertuar

TEATR IM. SŁOWACKIEGO.

SOBOTA — „Azais".

W niedzielę popołudniu komedja Al. hr. Fredry „Wychowanka", w opracowaniu scenicznem dyr. K. Frycza. W niedzielę wieczorem tragedja L. Pirandella'a „Henryk IV" w premjerowej obsadzie z K. Junoszą-Stępowskim na czele, którego kreacja w tej sztuce jest przedmiotem gorącego uznania ze strony prasy i publiczności.

BAGATELA: „Wiedeńska krew"; na scenie rewja: „Tańce... hulanki.. swawola..."

Strajk w piekarniach w Rymanowie

[illegible] Mimo złożenia [illegible] podpisów pod umową właściciele piekarń nie zastosowali umówionych warunków, a — wobec protestów — wszystkich robotników złokautowali. Na zwołanej konferencji, [illegible] konfliktu, majstrowie piekarscy nie zgodzili się na uwzględnienie żądań robotniczych, wobec czego dnia 10 b. m. robotnicy przystąpili do akcji strajkowej, która, mimo szykan, trwa dotąd solidarnie.

I w tej chwili majstrowie piekarscy udali się o pomoc do oddziału Z.Z.Z. w Rzeszowie. Autami sprowadzili dostarczonych im tam łamistrajków, których przybycia na miejscu oczekiwała już zamówiona policja. Przybyli w roli łamistrajków robotnicy oświadczyli wprost cynicznie, że przysłani są z Z.Z.Z., aby rozbić P.P.S. i do pracy pójdą.

Nie chcemy przypuszczać, by tego rodzaju roli rozbijania walki robotniczej, jakiej się podjął oddział ZZZ. w Rzeszowie, chciał wziąć na siebie oficjalnie związek p. Moraczewskiego. Czy to ma być przejaw „niezależnej" roboty organizacji zawodowej w obronie interesów robotniczych? Jeżeli cała Z.Z.Z. za ten akt łamistrajkostwa nie chce ponosić odpowiedzialności — obowiązkiem jego jest wkroczyć i nie dopuścić do tego rodzaju zdradzieckich napadów na walczących robotników.

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Kandydat na marszałka Sejmu Śląskiego

w świetle opinji powstańców śląskich

Z kół „sanacyjnych" donoszą, że marszałkiem Sejmu Śląskiego zostanie wybrany poseł p. Karol Grzesik, obecny burmistrz m. Chorzowa. Nie od rzeczy będzie, jeżeli przypomnimy kandydatowi na tak poważne stanowisko odezwę, wydaną w roku 1924 przez powstańców śląskich. Podpisany pod doniesieniem do prokuratora p. Michalski jest także posłem na Sejm Śląski, a więc kolegą p. Grzesika. Nie możemy sobie wyobrazić, by p. Michalski, który podpisał doniesienie do p. prokuratora na p. Grzesika, mógł z czystem sumieniem głosować za p. Grzesikiem jak kandydatem na marszałka Sejmu Śląskiego. Zaznaczamy, że p. Grzesik należy obecnie do wybitnych dygnitarzy Związku Powstańców Śląskich.

Odezwa brzmi następująco (podajemy ją bez żadnych zmian):

„RATUJCIE ZWIĄZEK POWSTAŃCÓW!

Zarząd Główny Związku Powstańców Śląskich ze swoją kliką burzą i niszczą tak potrzebną organizację, jaką jest Związek Powstańców.

Powstańcy! Komu leży dobro Związku [illegible] dla ofiar powstańczych, komu milsze dobro ogółu niż osobiste interesy kliki związkowej, tego wzywamy do współpracy.

Zarząd Główny Związku Powstańców Śląskich, z prezesem p. Grzesikiem na czele, gwałci zasady i statut Związku, na którego straży pierwszy stać powinien. Pieniędzmi Związkowemi [illegible] na własną korzyść i okrada się kaleki, wdowy i sieroty powstańcze. Nie mogąc dłużej podobnej gospodarki tolerować i brać odpowiedzialność za ciągłe nadużycia, wystąpili z Zarządu Głównego: wiceprezes p. Michalski, zast. sekretarza Władysław Wieczorek i sekretarz Stanisław Krzyżowski.

Poza spekulacją w związku wymuszali pp. Grzesik i Kopiec na prywatnych hurtownikach tytoniowych 1% a później ½% od obrotu, niby to dla Związku, a właściwie na osobiste machinacje w Związku. W razie niezapłacenia tych odsetek groził p. Grzesik odebraniem koncesji przez rząd nadanych. Zamierzano również pobierać od poszczególnych trafikantów po ½ procent, czego jednak później zaniechano. Gdy powyższe wy- [illegible] odniosły pożądanego skutku, zaczęto osoby te o- [illegible]-cjować Pan Grzesik wzywał wbrew przepisom statutów [illegible]-towe zarządy do wykluczenia [illegible] chubę wchodzących hurtowników. Ponieważ na powyższe wezwanie prezes powiatu katowickiego nie zareagował, nie chcąc gwałcić statutu i krzywdzić Powstańców, p. główny prezes Grzesik zawiesił go w czynnościach swych jako prezesa powia- [illegible]

Następnie p. Grzesik wezwał poszczególne grupy miejscowe do wykluczenia opornych motywując żą- [illegible] antypaństwowem zacho- [illegible] innych, [illegible]-cając równocześnie opornym, [illegible] -iejami i politycznie podejrzani. Grupy nietylko wykluczenia nie dokonały, lecz zastrzegły się jaknajenergiczniej przeciwko gwałceniu statutów p. Grzesika. Np grupa Szopienicka wyraźnie oświadczyła, iż mający być wykluczony członek pp. więcej się przyczynił do obrony Śląska, niż taki Grzesik. Za to p. Grzesik grozi danym grupom wykluczeniem ich ze Związku.

Pan Grzesik, nie mogąc w powiatach i grupach przeforsować swej woli, zwołał swoją klikę, dokonał bez prawnego wykluczenia i ogłosił to publicznie, z czego skrupulatnie korzystały niemieckie gazety.

Nie mogąc się pogodzić z obecnym stanem rzeczy, oddało kilku poważniejszych powstańców całą sprawę w ręce pana prokuratora Oto treść listu wystosowanego do p. Prokura- [illegible]

Do

[illegible]

[illegible] Związku Powstańców [illegible] w Katowicach, w poczuciu odpowiedzialności za charakter instytucji, której jesteśmy członkami i ze względu na dobro publiczne i społeczne, zwracają się do Pana Prokuratora z następującym materjałem dotyczącym szkodliwej działalności prezesa Gł. Zarządu Związku Powstańców p. Grzesika, oraz jego wspólników.

Związek Powstańców otrzymał swe[illegible] czasu 10 koncesji na hurtowną sprzedaż wyrobów tytoniowych, a w celu sfinansowania tych instytucyj otrzymał od Rządu kredyt podniesiony ostatnio do wysokości 850 tysięcy zł. w Generalnej Dyrekcji Monopolów. Koncesje powyższe jakoteż i kredyt otrzymał Związek ze względu na zasługi Powstańców Śląskich i z tem [illegible], że wszelkie zyski, jakie będą miały hurtownie, przezna- [illegible] będą wyłącznie na zapomogi [illegible] wdów i sierot po powstańcach, nadto, że personel zatrudniony w hurtowniach musi się składać z samych inwalidów i poszkodowanych podczas powstań.

Stan faktyczny jest tymczasem [illegible] od powyższych założeń, gdyż warunki narzucone przez władze państwowe przy udzielaniu kredytu nie są zupełnie dotrzymane, a instytucja, która miała być źródłem materjalnej pomocy dla poszkodowanych, stała się ośrodkiem spekulacji i prywatnych interesów jednostek, obracających zyski na swoje osobiste cele w sposób następujący:

1) Pan Grzesik oraz jego przyjaciele założyli Bank Odrodzenia, Tow. Akc. w Król. Hucie, który został sfinansowany z funduszów uzyskanych [illegible] kredytu rządowego, a pod pretekstem, że jest rzekomo Bankiem Związku Powstańców, uzyskał prawa dewizowe. Tymczasem jest to instytucja prywatna, nie mająca ze Związkiem Powstańców nic wspólnego.

2) Ponadto p. Grzesik i Kornke Rudolf założyli firmę handlową Brzask sp. z ogr. odp. w Katowicach, której są wyłącznie właścicielami. Spółka ta również jest finansowana z [illegible]-skanego funduszu rządowego.

Jak się bowiem okazało, hurtownie tytoniowe ze względu na swe [illegible]-miary i obroty potrzebują jedynie około 200 tysięcy złotych kredytu, [illegible]-trzymały natomiast kwotę 850 tysięcy złotych.

Oczywiście, że różnica w wysokości 550 tysięcy złotych kredytu niepotrzebnego prawdopodobnie została obrócona na osobiste interesy pana Grzesika i jego przyjaciół, uprawiających swoje interesy za pośrednictwem wyżej wymienionych instytucyj, t. j. Banku Odrodzenia i firmy Brzask, a w jakiej formie — niech poświadczą poniższe przykłady:

a) Firma Brzask zakupiła za związkowe pieniądze w Katowicach przy ulicy Kościuszki 1 dom za 8000 dolarów. Że dom ten nabyty przez firmę Brzask, a więc stanowiący własność p. Grzesika i K., kupiony został za pieniądze ze Związku, uzyskane z kredytu rządowego dowodzi fakt, że p. Kopiec, główny kierownik hurtowni, wyasygnował swego czasu na to kupno 70 Miljard. Mp., co jest udowodnione w księgach Związku Powstańców.

Wszelkie tranzakcje handlowe, jakie dokonywał Zw. Powstańców, przeprowadzane przez firmę Brzask, były następującego typu:

b) Związek Powstańców zakupywał swego czasu mundury, naturalnie przez firmę Brzask, z demobilu amerykańskiego i to w tej formie, że najpierw p. Grzesik wyasygnował z funduszy kredytu rządowego firmie Brzask odpowiednią kwotę na zakup mundurów, które firma Brzask oferowała wpierw po 2,20 dol., a dostarczyła Związkowi po 5,50 dol. czyli, że najprawdopodobniej firma Brzask, raczej jej właściciele zarabiali pieniędzmi rządowemi na kieszeniach wdów i sierot po powstańcach po 3,30 dol. na jednym mundurze.

c) Hurtownia tytoniowa w Katowicach przy Związku Powstańców kupowała zapałki również za pośrednictwem firmy Brzask i to w ten sposób, że kiedy fabryki zapałek i inne firmy oferowały pudełko po 38.000 mkp., to firma Brzask liczyła po 48.000 mkp., czyli taksamo, jak pod b) firma Brzask uprawiała spekulacje kosztem swych członków i funduszy państwowych.

W dalszym ciągu stwierdzamy, że w hurtowniach tytoniowych, należących do Zw. Powst. i kredytowanych przez Rząd nie pracują bynajmniej inwalidzi, lecz ludzie zupełnie zdrowi a zysk, który płynie ze sprzedaży, obracany jest w wielkiej części na korzyść peronelu, gdyż kierownicy hurtowni otrzymują miesięcznie dwa i pół procent od obrotu t. j. od 700 do 2.000 zł. każdy, a jest ich 10-ciu. Główny kierownik natomiast p. Kopiec, wiceprezes Zw. Powst., otrzymuje stałej pensji 450,— zł. plus dwa i pół procent od obrotu czyli kilka tysięcy złotych miesięcznie.

Jak z powyższego wynika, zyski nie są obracane na cele przewidziane przez statuty i umowy z Rządem. Jedynie jednostki mają z nich korzyść.

Ewtl. skrupulatne zbadanie ksiąg handlowych Zw. Powstańców, firmy Brzask i Banku Odrodzenia w Król. Hucie wykaże niewątpliwie dalsze nadużycia.

Niżej podpisany członek i prezes zarządu powiatowego Władysław Wieczorek, chcąc wyjaśnienia w pewnych powyżej poruszonych kwestjach, został przez p. Grzesika bezprawnie zawieszony w czynnościach Związku

(—) Michalski. (—) Wieczorek.

Opinja publiczna Górnego Śląska musi się domagać gruntownej sanacji stosunków w Związku. Zwracamy się do władz i społeczeństwa, by nie pozwoliły rozkradać majątku publicznego, jakim jest majątek Zw. Powstańców. Domagamy się przeprowadzenia rewizji ksiąg handlowych i pociągnięcia winnych do surowej odpowiedzialności.

Powstańcy! Ratujcie honor powstańca śląskiego! Krew przelana za naszą wolność, mogiły naszych braci, idea powstańcza stały się snem przeszłości. Jednostki plamią nasz honor, idą przez trupy do własnego celu i prowadzą nas w przepaść.

Domagamy się natychmiastowego zjazdu i oddania majątku pod właściwy nadzór. Domagamy się, aby ze Związku wyrzucić jednostki szkodzące Związkowi, przedewszystkiem zaś wykluczenia tych, którzy nie brali [illegible]

[illegible] Rzucamy tych protekcjanów i przy najmniejszym wystąpieniu z ich strony poczynimy odpowiednie kroki u władz.

A do Was, uczciwych powstańców, [illegible]

Bracia, ratujcie honor powstańca śląskiego!

Za Komitet Wykonawczy:

(—) R. Mańka. (—) Janota. (—) Gajdzik Jan. (—) Sitek Franciszek (—) Noworzyc. (—) Woźnicka. (—) Połoczek. [illegible]

Życie robotnicze

[illegible]

W niedzielę, dnia 22 b. m., o godz. 10 przed poł., w biurze Związku ,odbędzie się posiedzenie Komisji Rewizyjnej ,nadto uprasza się o przybycie tow. tow.: Ryboka, Heintzla, Mnicha, Drozdka i Pietrzyby. Stawienie jest obowiązkowe.

Zarząd Główny.

Radjo

Sobota 21 września.

6.30 Audycja poranna. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Koncert ork. kameralnej. 13.30 Rewja radjowa. 14.30 Muzyka lekka z płyt. 15.00 Fragment z pamiętnika Wojciecha Kossaka. 15.30 Koncert zespołu Pawła Rynasa. 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Utwory na fortepian. 16.30 Skrzynka techniczna. 16.45 Cała Polska śpiewa. 17.00 Jak umocnić gospodarczą samodzielność Polski: „Przyrost ludnościowy i sprawa dochodu społecznego" — odczyt. 17.15 [illegible] z płyt. 17.45 Świat naszych zwierząt — pogadanka. 17.50 Nasze miasta i miasteczka — „Drohiczyn". 18.00 Teatr Wyobraźni: słuchowisko dla dzieci starszych. 18.30 Skrzynka dla dzieci. 18.45 Bajeczki i piosenki [illegible] Koncert w wyk. ork. P. R. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 [illegible] współczesnej. 21.00 Audycja [illegible] „Pię- [illegible] 23.00 Muzyka taneczna.

Repertuar

TEATR POLSKI.

Sobota, 21 września: „Brat marnotrawny" o g. 20-tej.

Niedziela, 22 września: „Zabiję ją" o g. 16-ej.

Niedziela, 22 września „Brat marnotrawny" (sprzedane dla Rodziny Pol.) o g. 20-ej.

Poniedz. 23 września: „Olimpja" o g. 20-ej.

Wskutek długotrwałego bezrobocia popadł w silny rozstrój nerwowy Teodor Ryś z Piekar. Choroba potęgowała się z dnia na dzień do tego stopnia, że Ryś dostał obłędu. Urządzał on w niedziele i święta zbiegowiska, na których przemawiał do zebranych w sposób, który świadczył o pomieszaniu umysłu.

Redaktor odpowiedzialny: STANISŁAW NIEMYSKI

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.